

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnih prejemih:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-50

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Kmalova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskanje vseh dan zvečer izmenično na prejemih.

Iskanje velja: petostopenjski peti vsta za enkrat po 14 vin, za dvakrat po 14 vin, za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parje in zahvale vsta 20 vin. Poslano vsta 30 vin. Pri večjih tiskarstvih po dogovoru.

Upravičena naj se pošiljajo naročila, reklamacije, izjave i. t. d., to je administrativne stvari.

Posredovanje števila volja 10 vinarjev.

Na plačilo naročila brez izločene vplačane naročnine se ne opla.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede iskanja se naj pošilja za odgovor dopisnica ali znakla.
Upravičeno (spodaj, desno levo), Kmalova ulica št. 5, telefon št. 34.

Svetovna vojna.

Praske v karpatskih gorskih prelazih. — Francozi pred Malim Lošinjem in pred Dubrovnikom. — Novi francoski napad na desno nemško krilo. — Boji ob reki Maas. — Bombardiranje verdunskih utrdb prenehalo. — Bolgarske in turške čete v grški Macedoniji.

PRASKE V KARPATSKIH PRELAZIH.

Budimpešta, 27. sept. (Kor. urad.) Ogrska korespondenca poroča: Kakor se zdi, poskušajo posamni ruski oddelki diverzije pri karpatskih prelazih. Včeraj je prišlo pri gorskem prelazu Uzsc v komitatu Ung do manjšega spopada med malimi našimi voji, ki so bili detaširani v obrambo tega prelaza, in med ruski četami. Danes je bila mala praska pri Toromyji v komitatu Marmaros, ne da bi se bilo Rusom posrečilo na kakršnikoli točki vdreti preko meje. V veliki daljavi od pozorščice velikih dogodkov se vršči spopadi so naravno prav brez vsakega pomena. Njih edini namen more biti samo ta, da odvrnejo pozornost od glavnega bojišča in da vznemirjajo prebivalstvo. Ako se ta očividni namen spoza in pravilno preceni, se ga istočasno lahko tudi prepreči.

FRANCOZI PRED DUBROVNIKOM. — KATASTROFA FRANCOŠKE KRIŽARKE PRED „PUNTA D' OSTRO“?

Splitsko »Naše Jedinstvo« priobčuje o zadnjih dogodkih v Jadranskem morju naslednje podrobnosti: 18. septembra se je pojavilo pred Dubrovnikom 37 večjih in manjših francoskih ladij. Tri velike so stale tako blizu otoka Lokruma, da je bilo mogoče razločevati moštvo in čitati imena — »Jeanne d'Arc«, »Gambetta«, »Edgard Quinette«. — Francosko brodovje je skoraj zopet odšlo — en del se je podal pred Vis, drugi del je plul proti Boki ter je drugo jutro bombardiral utrdb pri rtu »Punta d' Ostro«. Utrdbe so takoj odgovorile. Neprestani grom topov je trajal kakih 20 minut. Utrdbe so ostale povsem nepoškodovane — očividci pa zatrjujejo, da je ena kroglica s Punte d' Ostro zadela francosko križarko. Videti je bilo, kako se je na krovu zadete križarke dvignil gost oblak dima, slišati je bilo silno detonacijo. Drugi opazovalci so uverjeni, da je francoska križarka zadela na mino. Kmalu na to je francosko brodovje odplulo. Pred Dubrovnikom se pojavlja skoraj vsaki dan ena ali druga francoska ladja, ki pa vedno ostane popolnoma pasivna. Ljudje so se tem obiskom že popolnoma privadili.

LOŠINJ — OBSTRELJEVAN.

Dne 24. t. m. ob 2. popoldne je francosko brodovje obstreljevalo Mali Lošinj. Škoda je neznatna.

Neresnične vesti.

Dunaj, 26. septembra. (Kor. ur.) Korespondenca »Wilhelm« poroča:

Odkar je izbruhnila vojna, se širijo v gotovih krogih zelo številna več ali manj fantastična poročila, ne da bi presojala javnost njih resničnost ali tudi samo verjetnost. Med take vesti se šteje tudi verzija, ki hoče vedeti, da se državni uradniki v Galiciji, zlasti pa železniški uslužbenci niso popolnoma in vedno ravnali po svojih dolžnostih napram monarhiji. Kot dokaz za to se je celo navajalo, da je bilo več uradnikov zaradi prepovedanih stikov s sovražnikom in zaradi vohunstva kaznovanih. Te težke dolžitve nosijo sicer za vsakega poznavalca razmer pečet neresničnosti, kljub temu pa so se vršile stroge preiskave, ki so dokazale neosnovanost teh vesti. To dejstvo zopet dokazuje, kako je treba previdnosti v sedanjih resnih časih napram vedno iznova se pojavljajočim neresničnim vestem.

Ofenziva proti Srbiji.

O pomenu naše ofenzive proti Srbiji se razglša v Budimpešti: »Na višavah pri Krupanju izvojevane zmage imajo velik in razveseljav pomen. Zmaga priča pred vsem, da je naša južna armada že v toliko koncentrirana, da je lahko začela ofenzivo. Lajku se ta uspeh morda ne bo zdel znaten, ker je bojišče oddaljeno samo dvajset kilometrov od mejne reke Drine. A pomisliti je, da spada to ozemlje med najtežje strateške terene in da so gore visoke od 700 do 1000 metrov, silno skalnate in strme. Naše vojaštvo je moralo te visokine zavzeti od strme strani. To se jim je posrečilo in mora zdaj iti od gora navzdol, kar jim bo prodiranje vsekako olajšalo. Boj našega vojaštva je bil ljut in junaški, zakaj balkanski narodi so jako vztrajni in vajeni bojev v gorah. Opomba generalnošabnega poročila, da so posamezni sovražni oddelki prodrli na bosansko tla, se nanaša najbrž na posamezne bande komitadžijev, ki so se na manj zavarovanih krajih utihotapili čez mejo. To pa seveda ne pomeni prav nobene nevarnosti in bi bilo popolnoma nepotrebno, če bi se kdo radi tega vznemiril.

Odhod druge poljske prostovoljne stotnije v Krakov.

Dunaj, 27. sept. (Kor. urad.) Danes popoldne je odšla druga stotnija dunajske poljske prostovoljne legije v Krakov. Na ulicah in na kolodvoru jo je prebivalstvo prisrčno pozdravljalo. Poljakom so se pridružili tudi nemški prostovoljci.

Pohvala hrvatskih črnovojnikov.

Zagreb, 27. sept. (Kor. urad.) Zagrebški župan Holjac je dobil naslednjo brzojavko: Ravnokar sem

od kornega poveljnika prejel naslednjo zahvalo: Izrekam hrvatski 104. črnovojniški brigadi za njeno dosedanje nastopanje pred sovražnikom zahvalo in priznanje kornega poveljstva v imenu najvišje službe. Le tako naprej! Ne odnehajte in zmagajte! Prosim to sporočilo o junaškem delovanju črnovojnikov, ki je Hrvatim na čast, objaviti. — Bekics, generalmajor.

Stotnik Schiemann.

Zagreb, 27. septembra. (Kor. urad.) Danes je umrl v tukajšnji bolnici Rdečega križa stotnik 16. infanterijskega polka Rudolf Schiemann na rani, dobljeni od strele. Stotnik je bil izvršil junaštvo, ki je imelo velik vpliv na usodo divizije. Na lastno odgovornost je s svojo že vso upehano, 120 mož broječo četo napadel dosti močnejšega sovražnika, ki je branil nasip pri Dobriču. Porazil je nasprotnika, ki je moral pobegniti in zavojeval s svojimi 120 Vražidinci dva sovražnikova topa, eno strojno puško in številni vojni material.

Metropolit Szeptycki.

Petrograd, 27. sept. (Kor. urad.) Grško-katoliški metropolit v Lvovu, grof Szeptycki, je prepeljan v Nižni Novgorod.

Rusi imajo kroglice dum - dum.

Dunaj, 26. septembra. (Kor. urad.) Med municijo, ki so jo pustile ruske čete na bojišču pri Krasniku, so našli naši vojaki tudi kroglice za puške, pri katerih je videti na sprednjem koncu svinčeno jedro in ki torej učinkuje kakor kroglice dum-dum. Minister za zunanje zadeve je to kršitev 3. Haške deklaracije iz leta 1899 naznanil vladam zaveznikih in nevtralnih držav z dostavkom, da c. in kr. vrhovno armadno poveljstvo za sedaj še ne misli na to, da bi odgovorilo z represalijami.

NOVI BOJI NA NEMŠKEM DESNEM KRILU. — BOMBARDIRANJE VERDUNSKIH UTRDB PRENEHALO.

Berolin, 27. septembra. (Kor. ur.) Poročilo »Wolffovega« biroja: Veliki generalni štab razglša: Veliki glavni stan, dne 26. septembra zvečer. Sovražnik je izrabljajoč svoje železniške proge, pričel z obsežnim sunkom proti skrajnemu desnemu krilu nemške armade. Slabejše nemške čete so pri tem odbile proti Bapaume prodirajočo francosko divizijo. Tudi sicer smo ustavili francoski naval. Sredi bojne fronte je mestoma naš napad napredoval. Napadeni, zatvorili fori južno od Verduna, so prenehali s svojim ognjem. Naša artiljerija se nahaja sedaj v boju s četami, ki jih je sovražnik spravil v pozicije na zapadnem obrežju reke MaseNa ostalih bojiščih je položaj neizpremenjen.

Berolin, 28. septembra. (Kor. ur.) Veliki glavni stan, dne 27. septembra zvečer: Položaj na raznih bojiščih je ostal danes neizpremenjen.

Nemški aeroplani nad Anverzo.

London, 27. septembra. (Kor. urad. čez Berolin.) Reuter javlja iz Anverze: Nemški aeroplan je priplaval včeraj nad Düffel pri Anverzi ter vrgel dve bombi, ki pa ste padli v vodo. Popoldan je priletel nemški »golob« nad Anverzo. Utrdbe so ga pričele silno obstreljevati. Moral se je umakniti v višine tako, da se mu ni posrečilo dognati pozicije belgijskih čet.

Francosko-nemška bitka.

Že več kakor teden dni traja velikansko bojevanje na več kakor 200

kilometrov dolgi fronti na Francoskem. Ta bitka nima primere v zgodovini. Korak za korakom napredujeta, oziroma nadaljujeta na različnih mestih obe armadi in vsak korak ju velja ogromne žrtve.

Odhoditve še ni. Nemška armada ima na svojem desnem krilu velike težave. Francozi pa imajo največje težave okrog trdnjave Verdun. Tod se je nekemu bavarskemu polku posrečilo zavojevati utrdbo Camp des Romains. To je velikanskega pomena, zakaj s tem je napravljena prva vrzel v silnih francoskih pozicijah, ki zadržujejo napredovanje Nemcev in prodiranje njihove armade na Francosko. Če se posreči Nemčiji ta svoj uspeh pri Verdunu razširiti in ga izkoristiti, potem znajo upati, da pripravijo francoski armadi odločilno katastrofo.

Zdaj je občni položaj še tak, da ni mogoča nobena sodba, čeprav se zdi, da bo nemška armada končno vendar dosegla svoj namen in zdrobila francosko armado tako, da pojdejo lahko večji oddelki nemške armade proti Rusiji.

Škodovi možnarji.

Dunaj, 26. septembra. (Kor. urad.) Cesar je sprejel generalnega ravatelja Škodovih tovarov Karla viteza Škodo v dolgi posebni avdienci. Generalni ravatelj je imel pri tem priliko izročiti cesarju model možnarjev iz svoje tovarne, ki so se v oblegovalnih bojih v Belgiji in na Francoskem tako izborna obnesli.

Nemške utrdb.

London, 26. septembra. (Kor. urad.) »Manchester Guardian« pravi, da so nemške pozicije na Aisni tako močne, da morajo zavrniti Nemci vsak napad, če ne nastopijo kaka strategična presenetila in da je uspeh mogoč samo, če bi bili Nemci popolnoma izmučeni. Umetnost poljskih utrdb so Nemci izpopolnili, da to doseže še ni bilo doseženo in da je pozicija navadne velikosti močnejša kakor jeklena črta.

Priprave na Francoskem.

Berolin, 26. sept. (Kor. urad.) »Vossische Zeitung« poroča iz Kodanija: Kakor izve »Politiken« iz Pariza, se tam noč in dan delajo opreme za zimsko vojno. Nadzorovanje tujcev je vsak dan strožje.

Sklicanje francoskih rekrutov.

Francoska vlada je sklenila, sklicati vse 19letne rekrute, ki bi morali priti šele prihodnje leto na nabor.

Napad na transport ranjencev.

Berolin, 25. septembra. (Kor. urad.) Glasom poročila, predložena šefu nemške sanitetne službe so 23. t. m. popoldne francoski franktirerji v etapi napadli neki transport ranjencev ter ga obstreljevali. Oddelek je imel mrtvih in ranjenih 1 višjega zdravnika in 7 prostovoljnih strežnikov.

Junaški železniški strojevodja.

Berolin, 26. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Najvišje armadno vodstvo sporoča: Pri neki poizvedovalni vožnji na neki lokomotivi na rusko Poljsko, med katero je bil stotnik Bader, ki se je peljal na lokomotivi ustreljen, se je posebno odlikoval strojevodja Beck iz Tarnovica. Zraven stotnika stoječ je bil Beck ranjen od železja ter so mu bila pljuča prestreljena od kroglice. Kljub svoji težki rani se je Beck

vzdržal vendar še štiri ure na svojem mestu in je spravil lokomotivo srečno nazaj v postajo, od koder se je bil odpeljal. Med povratkom je moral še lokomotivo popravljati ker je bila zadeta od sovražnih krogelj. Cesar je njegovo hrabrost, samozatajevanje in vestnost nagradil z železnim križem 2. reda.

Laži o ruskih zmagah.

Berolin, 26. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Baje iz Petrograda prihajajoča vest pariškega časopisa, da so začeli Rusi pod generalom Rennenkampffom zopet zmagovito prodirati in da so zasedli zopet Soldau je popolnoma izmišljena.

Angleške izgube v Franciji.

Berolin, 27. septembra. (Kor. ur.) Listi javljajo preko Rotterdama na podlagi navedb v »Times«, da so Angležji v dosedanjih bojih v Franciji izgubili od 3000 častnikov okroglo 1100 častnikov, ki so deloma mrtvi, deloma ranjeni.

Sodba o nemškem bojevanju.

Berolin, 26. septembra. (Kor. urad.) Pod naslovom »Nepriistransko spričevalo« piše »Lokalanzeiger«: Vojaske atase neke južnoameriške države, ki je v spremstvu nemškega generalštaba, piše z bojišča dobesedno nekemu svojemu prijatelju v Berolinu tole: Čast mi je pošiljati Vam svoje najboljšje želje in pozdrave iz vojne, ki je za Nemčijo slave polna, in ki jo bojuje Nemčija ne samo v vojaškem oziru, marveč tudi iz človeškega stališča skoz in skoz moderno in sijajno. Z nemške strani nimajo besede: à la guerre, comme à la guerre nobenega pomena več. To je, kar kot opazovalec najbolj občudujem.

Angleška pohvala nemški križarki »Emden«.

Kodanj, 26. septembra. (Kor. urad.) List »National Tidende« poroča iz Londona: Nastop križarke »Emden« vzbuja tu splošno pozornost. Splošno občudujejo hrabre in hitre napde te križarke, ki združuje v sebi lastnosti ladij »Flieger Holländer« in »Alabame«, one ladje, ki je bila za časa ameriške državljanske vojne 14 mesecev strah vseh trgovskih ladij. Gotovo je napravila »Emden« v Madrasu le malo škode, energija, s katero nastopa ta ladja na bojnem polju, pa je napravila križarko »Emden« med ljudstvom bolj popularno, kakor je vse nemško vojno brodovje, ki leži zavarovano za topovi Kielskega prekopa.

Uničenje treh angleških križark.

London, 25. septembra. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz Harwicha: Tu ne govorimo o ničemer drugem, kakor o potopu treh angleških križark. Junaški čin nemških podmorskih čolnov sloni brez dvoma na določenem načrtu. Podmorski čolni so čakali na ugodno priliko. Spremljajoče ladje so imele holandsko zastavo ter niso poskušale rešiti potaplajočih se mornarjev. Eksplozija na križarki »Aboukir« je bila tako močna, da je ostalo od 800 vojakov samo 48 živih. Listi naglašajo, govorec o katastrofi, da sta bili dve križarki zadeti od torpedov, ko sta reševali moštvo prve križarke, ter izražajo mnenje, da je treba nove revizije sedaj veljavni običajev pri reševanju moštva ladij, ki se potapljajo, zlasti nasproti sovražnim ladjam. Listi naglašajo, da bi bila lahko doletela angleške ladje, ki go po bitki pri Hel-

golandu reševale nemško moštvo, ista usoda ter pravijo, da Angliji do sedaj niso polagali podmorskih min, da pa bodo morali to odlašati storiti, da položijo okrog obali sovražnikove dežele verigo, ki bo priklopala velike ladje in podmorske čolne sovražnika.

Odlikovanje častnikov in moštva podmorskega čolna »U 9«.

Berolin, 25. septembra. (Kor. ur.) Cesar Viljem je podelil poveljniku podmorskega čolna »U 9«, Otonu Weddingenu, Železni križ 1. in 2. reda, ostalim častnikom in moštvu pa Železni križ 2. reda.

Princ Oskar Pruski.

Berolin, 26. septembra. (Kor. ur.) Princ Oskar Pruski je moral, kakor poročajo, zapustiti svoj polk in se leči sedaj v Metz. Vsled velikega napora v bojih je dobil akutno oslabljenje srčnih mišic ter potrebuje absolutnega miru. Upati je, da okreva in da ostane obolenje brez posledic.

VOJNE LADJE V KATTEGATU.

Berolin, 26. septembra. (Kor. ur.) »Berliner Tageblatt« poroča iz Rotterdama: Kakor poroča »Londoner Standard«, je videlo ribiško brodovje, ki je priplulo v Falkenberg, blizu otoka Anholt v Kattegatu 30 vojnih ladij neznanе narodnosti, ki so plule proti jugu.

BOJI V KOLONIJAH.

London, 26. septembra. (Kor. ur.) Kakor sporoča admiralteta, je dobila od viceadmirala Pateya brzjavko, ki pravi, da so avstralske čete zasedle Friedrich-Wilhelm-Hafen, sedež nemške vlade v nemški Novi Gvineji, ne da bi zadeli na oborožen odpor. Sovražnikove čete so bile očitno zbrane pri Herberthöhe, kjer so se vršili tudi boji. V Friedrich-Wilhelm-Hafnu so Avstranci razobešili angleško zastavo in tja postavili garnizijo.

Bengalske čete v Egiptu in v Evropi.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz Carigrada: Angleška vlada je obvestila egipčanskega kediya Abbaspašo, ki se baš mudi v Carigradu, da se ne sme vrniti v Egipt. Po poročilih iz Sueza je ostalo od 40.000 mož broječih bengalskih čet 10.000 mož v Egiptu. Po vestih iz Kaire so izjavili angleški častniki, ki so rojeni Egipčani, da se proti Turčiji ne bodo borili. Angleška vlada jih je radi tega poslala v Sudan.

Protinemški izgredi.

Amsterdam, 27. sept. (Kor. ur.) Glasom časopisa »Stroits Budget« so se 7. avgusta zgodile pred nemškim konzulatom v Saigonu demonstracije, pri katerih je bila strgana nemška zastava in so padli revolverjski strelci. Čuli so se klici: Smrt nemškemu narodu. Že zapuščeno poslopje ni bilo poškodovano. Množica je šla končno pred nemški klub, kjer je v četrti uri vse razbila, potem pa razdejala skladišče nemške trdve Speikel & Co. Policija je bila po teh izgredivih popolnoma presenečena in tudi žandarmerija ni mogla množice ukrotiti.

VPAD BOLGARSKIH IN TURŠKIH ČETAŠEV V GRŠKO MACEDONIJO.

Atene, 27. septembra. (Kor. ur.) »Agence d'Athènes« javlja: Po zanesljivih vesteh kooperirajo bolgarski četaši s Turki. Več kakor tisoč mož broječa četa je poskusila preoračiti mejo, toda bila je vržena nazaj. Druga, iz Bolgarov in Turkov sestojeca četa je napravila na istem kraju enak poskus. Pri tem je padlo 9 Turkov, 7 banditov je zbežalo.

AVTONOMIJA POLJSKE — ZOPET PREKLICANA.

Berolin, 27. septembra. (Kor. ur.) »Frankfurter Ztg.« javlja iz Curiha: »Neue Zürcher Zeitung« povzema po ruskih listih: Ruski generalisimus je Poljakom obljubil avtonomijo že zopet preklical. Svoje postopanje utemeljuje, češ, da so se v bitki pri Lvovu borili na avstrijski strani tudi poljski strelci. Poljakom pa je mogoče dati ustavo le tedaj, ako so vsi lojalni. Manifest, ki je bil izdan na Poljake, tudi nima nikakega podpisa, tako da je državnopravno brezpomemben.

Ranjenci v vojnem vjetništvu.

Dunaj, 26. sept. (Kor. ur.) Poizvedovalnica o vjetnikih Rdečega križa se trudi, kakor poroča Rdeči križ, omogočiti direktno korespondenco vjetnikom z njihovimi sorod-

niki. C. in kr. vojno ministrstvo je z ozirom na humaniteto dovolilo, da smejo pripadniki tujih armad, ki so v našem vojnem vjetništvu, dopisovati s svojo domovino. Isto prakso izvršujejo, kakor se vidi, tudi v Rusiji in v Srbiji. To se razvidi iz tega, da je že večje število pism večinoma ranjenih vjetnikov došlo iz teh dežel s posredovanjem Rdečega križa. Vodstvo poizvedovalnice Rdečega križa prav posebno veseli, da more iz teh pism, ki se morajo seveda pregledati, predno se izroče adresatu, spoznati in sporočiti, da se predvsem z ranjenci naše armade, ki so v ruskem vjetništvu, skozinskoz humano postopa. Poizvedovalnica pri tej priliki še enkrat prosi občinstvo, naj vsa vprašanja stavi pismeno, in ne ustmeno, ker se sicer ne more vse delo izvršiti.

Mir.

V listih tripelentente se je pisalo, da bi rada Nemčija začela pogajanja zaradi sklepanja miru. To potikanje zavračajo nemški listi z nevoljo, poudarjajoč posebno, da sta že nemški državni kancelar Bethmann-Hollweg in šef nemškega generalnega štaba Moltke povedala, kdaj pride do sklepanja miru. Prvi je pisal dne 6. septembra nekemu drž. poslancu: V takih razmerah moramo vztrajati, dokler ne bo varnost Nemčije zagotovljena za prihodnost. — Drugi pa je pisal 7. septembra na isti naslov: Koncem vojne mora imeti naša domovina izvojevan mir, ki bo v soglasju z brezprimernimi žrtvami, katere je narod z redno enodušnostjo vzel: Mir za nedogledne čase, ki ga noben sovražnik ne bo več mogel motiti.

Kdaj se bo sklepal mir?

London, 26. septembra. (Kor. ur.) »Reuterjev« urad poroča iz Novega Jorka z dne 25. t. m.: Preko brezzične postaje Sayville sem dospelo, najbrže inspirirano nemško poročilo, pravi, da sta državni kancelar Bethmann-Hollweg in šef generalnega štaba Moltke zaradi velikanskih žrtev Nemčije sklenila pripustiti sklepanje miru šele, če bo stališče Nemčije za bodočnost popolnoma zasigurano. To je tudi splošno mnenje v Nemčiji.

Patriotizem in milijonarji.

Dunajska »Reichspost« piše: »Na Dunaju je bilo l. 1912. nič manj kakor 3809 milijonarjev, to je takšnih oseb, ki so pri davčni oblasti priznali, da imajo na leto več kakor 40.000 kron dohodkov. Po davčnih podatkih je imelo na Dunaju letnih dohodkov več kakor 40.000 kron 419 oseb, več kakor 52.000 kron 267, nad 60.000 kron 173, nad 80.000 kron 115, nad 100.000 kron 59, nad 200.000 K 29, nad 250.000 kron 20, nad 280.000 kron 24, nad 290.000 kron 17, nad 300.000 kron 6, nad 500.000 kron 5, nad 670.000 kron 5, nad 1 milijon kron 20, nad 2 milijona kron 7, 3 in pol milijona 1, 4 in pol milijona kron 1, 5 in pol milijona kron 1 in 2 milijonov kron letnih dohodkov 1 oseba. 3809 dunajskih milijonarjev so torej sami priznali, da imajo skupaj 453 milijonov 392.000 kron letnih dohodkov.

Ako bi torej ti milijonarji žrtvovali samo 5% svojih dohodkov za Rdeči križ in druge človekoljubne svrhe, kakor so to storili marsikateri meščani, obrtniki in delavci, bi te človekoljubne naprave dobile 32 milijonov kron. Ako pa bi se ti bogataši odločili žrtvovati 5% svojega premoženja, kar bi se jim prav nič ne poznalo, bi to znašalo najmanj 575 milijonov kron.

Doslej pa se je v to svrhu nabralo samo 7 milijonov, večino te vsote pa so žrtvovali manj premožni sloji.

Ako imajo naši milijonarji samo še iskrico sramu in domoljubja, potem bodo vedeli, kaj je njihova dolžnost.

Zanimivosti iz vojne.

Iz poročil vojnih poročevalcev posnemamo sledeče dogodke:

Na severnem bojišču je odšla neka divizija v boj. Vrhovno zapovedništvo je hotelo divizijo nazaj poklicati, a telefon je bil pretrgan, tako da vojno zapovedništvo ni imelo več zveze s to divizijo. Bilo je že zvečer, ko je dobil generalnoštabni stotnik Ludvik Frank povelje, naj z enim vojem infanterije pošče to divizijo in ji sporoči povelje, da se mora umakniti na gotovo točko. Stotnik je odšel na slepo srečo, hodil ponoči po gozdu in poljih in končno res našel iskano divizijo. A bila je že dosti dlje, kakor je vojno zapovedništvo mislilo. Stotnik Frank pa je spoznal, da se nahaja divizija v jako dobri poziciji in vsled tega zame-

ljal ukaz, ki ga je imel sporočiti divizionarju ter mu priporočil, naj le ostane, kjer je. Posledica tega samovoljnega postopanja stotnika Franka je bila, da je divizija naslednji dan pod posebno srečnimi pogoji posegla v boj. Stotnik Frank je predlagan za visoko odlikovanje.

Na potu od Lvova v Brzezany leži Navajo mjesto. Stotnik gališkega polka Evgen Martinowicz je imel ukaz, da z dvema kompanijama zavzame neke visokine in prežene ondi nahajajoče se močne kavalerijske oddelke. Po nekem nesporazumljenju je zaostala ena kompanija in stotnik je odšel samo z drugo. Naletel je na več stotnih vojakov in videl artiljerijo, ki se je na jako nevarnem mestu pripravljala na streljanje. Stotnik se je odločil napasti kozake, računajoč, da se bo artiljerija umaknila, če izgubi svoje varstvo. Na potu po gozdu je velik del kompanije zašel in je imel stotnik Martinowicz, stopivši iz gozda, samo še kakih sto mož na razpolaganje. Napadel je kozake in artiljerijo s hitrim streljanjem. Sovražnik je bil presenečen in artiljerija je v diru odšla in kozaki za njo. Pri malem mostu so se Rusi ustavili in začeli streljati, na kar je stotnik Martinowicz zaukazal juriš. Med tem je prišla od zadaj stotnija Čerkesov. Martinowiczeva četa se je obrnila in je Čerkeske razbila in pregnala. Tako je ta stotnik prepodil sovražno artiljerijo in uničil dva oddelka konjenikov. Stotnik Martinowicz in četovodja poročnik Lemberg sta predlagana za odlikovanje.

Eden vojnih poročevalcev milanskega »Secolo« opisuje sledeči pretresljivi dogodek s svojega potovanja v Pariz: Na neki samotni postaji vidim na nosilnici nemškega vojaka v smrtnem boju. Dvignili so ga z voza, ker mu je stresanje množilo smrtno muko. Luč svetilke ob strani je razsvetljevala njegov obraz in obraze štirih ali petih rezervistov, ki so bili izstopili iz vlaka in se sklonili nad ranjenca. Ni več govoril, a zdaj in zdaj se je zdelo, da hoče njegove ustnice nekaj povedati. Toda govoriti ni mogel, ali oči so mu iskale — obupno iskale nečesa v tujih obrazih, v vlažni, slepi noči, kar bi imelo usmiljenje ž njim v njegovi neizrečeni zapuščenosti. Za trenotek sta veliki modri očesi — nemirni očesi umirajoče kreature — obviseli na meni. Občutil sem nekaj nepopisnega, kar me je prijelalo v dušo, kakor roka potaplajočega se človeka, ki pričakuje rešitve. Tedaj je spreletelo obraz globoko brezrazumno strmenje, pupili sta se razširili jako na široko in neizrečna žalost je legla na lici. »Ca y est« je rekel eden vojakov. »Mrtev je.« Drug vojak je napravil znamenje križa, preko v temi stisnjenih ljudi je zasumel mrzel severni veter. — Toliko gledalcev in vendar je umrl zapuščen!

Med avstrijskimi višjimi oficirji, ki so predlagani za odlikovanja, je tudi polkovnik generalnega štaba dr. Karel Bardolf, ki je svoje dni služboval nekaj časa v Ljubljani, v zadnjih letih pa je bil adjutant pokojnega nadvojvode Frana Ferdinanda. Divizija, kateri je sedaj dodeljen polkovnik dr. Bardolf, je stala v noči od 28. na 29. avgusta pri Komarovu. Moštvo je bilo vsled bojev in maršev prejšnjih dni zelo utrujeno. Nameravano je bilo, naj se moštvo to noč naspi in pokrepča, posebno še z ozirom na to, da je bila te diviziji v pripravljalni se bitki odkazana jako važna naloga. Na vse zgodaj jutraj je močan sovražnik napadel tabor te divizije. Smatralo se je, da je katastrofa neizogibna. A posrečilo se je, tekmo 48 ur zbrati razporedeno moštvo, je urediti in spraviti skupaj tudi tren. Dne 30. avgusta je bila divizija že zopet popolnoma v redu in je krepko pomagala izvojevati dne 31. avgusta pomembno zmago armade generala Auenberga pri Komarovu. Ko se je divizija dne 28. avgusta umakala, je prišla vevležna pozicija Jalowka v roke sovražnika. Tedaj je polkovnik dr. Bardolf s sabljo v roki dirjal pred svojim vojaštvom v boj in je novič zavojel Jalowko, kar je postalo velikega pomena za zmago pri Komarovem.

Dnevne vesti.

Pešpolk št. 17. Dunajska »Reichspost« poroča: Ljubljanski domači polk št. 17., ki je od nekdaj znan kot eden najvstrajnejših infanterijskih polkov avstrijskih, si je tudi med sedanjo vojno z junaškim strajanjem, v najtežjih razmerah pridobil nemalovredno vojaško slavo. Iz naslednjega popisa je razvidno, da se je tako oficirski zbor, od polkovnika-zapovednika, kakor moštvo polka št. 17., izredno hrabro držalo. Bilo je med prvo veliko bitko pred Lvovom, ko se je polk bil na Gologory blizu Zloczowa. Bilo je strašno krvavo bole-

vanje. Kakor so naši Kranjci vstrajni, tudi njihova odporna sila je začela pešati — polk je pričel omahovati. Toda ta elitni polk je imel stališče, katero je bilo treba za vsako ceno ohraniti. Polkovnik Adolf baron Stillfried je z osebnim posredovanjem skušal svoje ljudi pripraviti do tega, da bi še dalje vstrajali. Polkovnik je šel na tisto mesto prve bojne vrste, kamor so Rusi najbolj streljali, se je vlegel sredi med vojaše, je vzel v roke puško in začel streljati kakor priprost inanterist. Oddavši nekaj strelcev, je z glasom, ki se je slisal daleč naokrog, zaklical: »Zdaj ni več nobenega nazaj!« in je nadaljeval streljanje. To junaško vedenje polkovnika je še enkrat podžgalo bojni pogum vrlih vojakov 17. polka in stališče se je ohranilo. Polkovnik je bil sicer težko ranjen, a rešil je čast svojega regimeta. Ko je bil polkovnik baron Stillfried odnešen na pomožni prostor, je prevzel podpolkovnik baron Stillfried odnešen na polka. Pod njegovim vodstvom je moral polk prestatiti tudi več dni trajajoče boje pri Turčinyu. Vzlic tem velikim izgubam je bil polk vedno v prvi bojni vrsti. Kranjci so krepko kljubovali dosti močnejšemu sovražniku. Po nekaterih dnevih tega heroičnega boja je bil pa vrli polk tako upehan, da je predpostavljeno višje poveljstvo odredilo, naj v rezervi stoječ infanterijski polk stopi na mesto v nepretrgane boje zapletenega polka št. 17. Toda polkovnik Ventour je v imenu celega polka št. 17. prosil, da naj se to ne zgodi, ker je polk izjavil, da raje ostane v bojni vrsti, kakor da bi šel v rezervu. Polk je res ostal v prvih vrstah. Med temi boji je bil podpolkovnik Ventour na nogi ranjen. — »Neue freie Presse« piše: Pri Gologory je stal polkovnik Adolf baron Stillfried-Ratzenitz s svojim 17. polkom, ljubljanskim domačim regimentom v ognju. Infanterija je imela izredne izgube. Že se je bilo bati, da se umakne. Polkovnik plem. Stillfried si je poiskal taktično najvažnejši del v verigi postreljavcev, ki je bil v največji nevarnosti in najbolj obstreljan, se je vlegel sredi med tirajere, vzel puško padlega vojaka in sam streljal. »Zdaj ni več nobenega nazaj!« je zaklical polkovnik in njegov izgled je imel učinek. Polkovnik je bil težko ranjen. Zdaj je prevzel poveljstvo polka najstarejši bataljonski komandant podpolkovnik Hugon pl. Ventour. Pri Turčinyu, skupini hiš na vzhodnem kraju vasi Gologory, je 17. polk več dni vzdržal naval daleč močnejšega sovražnika in vedno v prvi fronti. Končno je bil polk tako izčrpan, da ga je bilo treba odpoklicati. Podpolkovnik pl. Ventour pa je v imenu svojih infanteristov prosil, naj smejo ostati v boju, da se bodo dalje branili. Ventour je bil na nogi ranjen, a ni oddal vodstva boja. Šele naslednje jutro, ko je vsled ran dobil mrzlico, so ga prepeljali v bolnico v Lvovu.

Podmaršal Rudolf Kraliček, ki je bil do vojne zapovednik ljubljanske divizije in je pri ljubljanskem prebivalstvu v najprijetnejšem spominu, se je 26. avgusta pri Skarzavi blizu Zloczowa v Vzhodnji Galiciji boril proti velikim ruski premoči. Naloga njegova je bila, da pomaga neki sosedni koloni, le-te prihod pa se je zakasnel in je vsled tega prišla divizija podmaršala Kraliček v jako neugoden položaj. Podmaršal Kraliček pa se je hotel vsaj do večera držati, a pri eni bateriji so padli vsi oficirji in baterija brez voditeljev se je umaknila ter potegnala za seboj en del poleg nje vojskujočih se oddelkov, ki so bili že mnogo trpeli. Podmaršal Kraliček pa je s svojim najožjim štabom jahal naravnost v bojno linijo in kjer so najbolj pokale puške in šrapneli, je s konja nagovarjal svoje umikajoče se vojaštvo, naj vztraja v boju. Njegov vzgled in njegove besede so dale vojakom pogum, da so vendarle vstrajali do teme in tako preprečili česek.

Zapisujte doživljaje med vojno! Sedanja vojna je za zgodovino našega naroda in naših dežel velikega pomena, in kdor bo kdaj pisal zgodovino te dobe, temu bo dobro došlo vse, kar se bo iz sedanjih časov ohranilo pismenih spominov. Dobro bi torej bilo in velike koristi, če bi si ljudje zapisovali najvažnejše stvari, ki se zgodijo sedaj. Seveda ne mislimo pri tem le na boje in bitke same, kajti o teh more vsak udeleženec zabeležiti le svoje čisto osebne doživljaje in v dogodke, ampak v mislih imamo sploh vse, kar se zgodi. Zasluzno bo, če si vojaki zapišejo, kaj so doživeli na bojiščih in zaslužno bo, če si posamezniki zapišejo, kaj so v svoji občini videli in doživeli. Treba bi bilo zapisati, koliko ljudi je bilo iz kakega kraja poklicanih v vojno, kaj so občine storile za prizadete, kake žrtve so doprinali občani za ranjence, za armado, za begunce in za rodbine odšlih vojakov. Kako so se opravljala vsakdanja dela in kako se je obnašalo prebivalstvo. Kateri ljudje iz

dotičnega kraja so v vojni padli, kateri so bili ranjeni. Take stvari, posamičnosti, ki so zanimive za dotični kraj, naj bi se vse zapisovale, pa tudi doživljaji vojakov, ki so prišli z bojišča. Na ta način se lahko zbere mnogo gradiva, ki bo bodočim zgodovinarjem gotovo dobro služilo in jim omogočilo, napraviti zanimivo in pravično sliko o razmerah v sedanjih veliki dobi.

Časopisje v vojnem času. Socijalno demokratičnemu listu »Vorwärts« v Berlinu se je zgodila nesreča. Priobčil je pomotoma spis o vojaških stvareh in je bil vsled tega za tri dni ustavljen.

ster pa mora vsak razsodeti človek priznati, da je v najvažnejšem interesu države, da se časopisje v svojih razmotrivanjih omeji in časopisje je to tudi rado storilo. To naj uvažuje tudi občinstvo.

Neresnične, nevhvaležne govorice. Od različnih strani se pojavljajo govorice, da vojaki v bolnicah in društvenih hišah za okrevajoče nimajo zadostne in tudi ne dobre hrane. Samo ob sebi je umevno, da take govorice v vseh krogih prebivalstva, katero vedno rado in požrtvovalno prispeva za Rdeči križ, povzročajo veliko nevoljo. Take in enake pritožbe so pa glede zdravstvenih zavodov Rdečega križa brez vsake podlage, kajti v teh zavodih in sicer v zavetišču (asilu) Cesarja Franca Jožefa, Leoninumu, Ljudskem domu in v bolnišnem oddelku belgijske vojašnice je v zdravstvenem oziru kakor tudi za hrano prav dobro preskrbljeno. Ranjenci in oboleli vojaki so v vseh navedenih zavodih zelo zadovoljni, to sami vedno poudarjajo in izrekajo upravnim organom pri oddaji v domačo oskrbo opetovano svojo zahvalo. Vsakemu je na prosto dano, da se o resnici glede dobre oskrbe kakor tudi dobre in obilne hrane za vojaše v teh zavodih vsak čas na licu mesta prepriča. Seveda je pač žali tudi možno, da je med mnogo poštenimi obolelimi, oziroma ranjenimi vojaki tudi nekaj takih, ki z lažnjivimi navedbami hočejo doseči, da se jih pomiluje, oziroma s čudnim obnašanjem želé sočutje žeti, nekateri pa celo na javnih prostorih nekako zahtevajo čakajo, da bi jih mimogredoči obdarovali. — Predsedstvo Rdečega križa je smatralo potrebno, da resnici na ljubo pojasni razmere v svojih zavodih in javno nastopi proti neosnovanim govoricam. Ravno tako so govorice, v kolikor se tičejo slabe hrane v zavodih za bolne in ranjene vojaše v erarični upravi po polizvedbah na pristojnih mestih, če ne zlobno izmišljene, gotovo pretirane in brez prave podlage. Ne dajmo se begati radi par nezadovoljstev — in teh je povsod pri vsaki priliki in v vseh krogih — podpirajmo vsak po svoji močnosti brez razlike stranke in stana dobro stvar, saj gre za naše vojaše. ki žrtvujejo za našo domovino življenje in zdrav-

je. Pustimo kritikanke na stran, mi pa delajmo: Viribus unitis!

— Z ozirom na notico »Kajne za ranjence«, mi je došlo od vseh strani toliko lepega in koristnega besila, da si štejem v dolžnost, se vsem cenj. darovalcem javno zahvaliti. — Darovali so sledeči: Gospe: Ernestina Kramar, Antonija Legan, Terezija Medić, M. Pajk, M. Benedikt, Frančiška Widmayer, Julija Gerstenmayer, Amalija Schäffer, Mici Pogacnik, Marija Jungwirth, Boška Bradačeva, J. Malaverh; gospodične: Hilda Grebenčeva, Elizabeta Lederer, J. Friedrich, I. Persch, Ivana Barle, Marija Pristov, Nina Presse; uri prisostvovali taktičnim vajam ločnik, Bogumil Roš, Ivan Štajer, Fr. Kos, Franc Cerar, Franc Golob, dr. Peter Grassl, dr. Heinrich, pl. Cron, tvrdka Bonač, gospod in gospa Lorant. Nadalje moram izreči zahvalo slav. »Gospodarskemu in izobraževalnemu društvu za dvorski okraj«, »Učiteljski tiskarni«, slav. »Društvu za gradbo učiteljskega konvikta« in »Zvezi avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva«, posebno njenemu predsedniku, gospodu Jakobu Dimniku, za prepustitev velikega števila vezanij, jako poučnih in zabavnih knjig. Zahvaljujem se tudi onim cenj. darovalcem, ki so poslali knjige direktno v bolnišnico. Knjige se bodo po končani vojski spravile v c. kr. garnizijski bolnišnici v posebni knjižnici, da bodo tudi v naprej vsojkom — bolniškom na razpolago. — Superior c. kr. vojne mornarice in duhovnik v vojaških bolnišnicah: Karel Kokoli.

— Poročilo o ranjenih in bolnikih št. 12. V tem poročilu nahajamo sledeča imena: Fran Anzele, infant. 27. p. polka (strel v desni kazalec, društvena rezervna bolnica št. 3, Rudolfinerhaus, Dunaj, XIX.); Janez Ballui, korporal peh. polka št. 27. (ranjen na levem očesu, splošna poliklinika na Dunaju, IX.); Karel Brasch, inf. peh. polka št. 27. (ustreljen v gornjo leht, c. in kr. rezervna bolnica št. 1 na Dunaju); Franc Brunčko, poddesetnik peh. p. št. 87. (ustreljen skozi levi komolec, c. in kr. garnizijska bolnica št. 23 v Zagrebu); Karel Collenz, nad. rezervist dom. inf. p. št. 27. (bolan, c. kr. domobranska bolnica št. 1 na Dunaju); Franc Concian, inf. peh. polka št. 97. (bolan, Štefanijska bolnica na Dunaju, XVI.); Mihael Coriancig, od domobranskega inf. polka št. 27. (ustreljen v 4. prst leve roke, splošna poliklinika na Dunaju, IX.); Jurij Dohernig, inf. peh. polka št. 7. (strel v levo roko, društvena rezervna bolnica št. 2 na Dunaju, I.); Janez Furlan, inf. dom. inf. peh. polka št. 27. (bolan, c. kr. dom. bolnica št. 1 na Dunaju); Nikolaj Garbaza, inf. črnovoj. peh. polka št. 17. (doma iz Pulane pri Mariboru, streljen v levo roko, bolnica usmiljenih bratov na Dunaju, II.); Jan. Grabner, lovec lov. bataljona št. 7. (doma iz Motnika, ustreljen v levo roko, c. in kr. rez. bolnica št. 1/I. na Dunaju); Matija Grätzer, podčastnik dom. peh. p. št. 4. (ustreljen v levo stegno, Štefanijska bolnica na Dunaju, XVI.); Janez Hubinger, topničar gorskega art. polka št. 3. (iz Beljaka, na sumu, da ima grižo, Franca Jožefa bolnica na Dunaju, X.); Hubert Kern, enoletnik artij. polka št. 9. (iz Celovca, ustreljen v desno roko in levo stran, bolnica sv. Elizabete na Dunaju, III.); Bartol Kos, inf. peh. p. št. 87. (iz Vitanja, obstreljen kolk, c. in kr. garnizijska bolnica št. 23 v Zagrebu); Karel Marceja, inf. peh. polka št. 17. (obstreljen v glavo, strel v desno stegno, društvena rezervna bolnica št. 2 na Dunaju, I.); Marius Perin, inf. peh. p. št. 97. (doma iz Trsta, ustreljen v levo podlehniko, Štefanijska bolnica na Dunaju, XVI.); Jožef Pleterski, inf. peh. polka št. 87. (vtisk desnega sklepa kolena, Društvena rezervna bolnica št. 2 na Dunaju, I.); Franc Sterle, inf. dom. peh. polka št. 27. (strel v glavo, c. in kr. rezervna bolnica št. 1, kirurški oddelek, Dunaj); Alojzij Tekawetz, peh. polk št. 17. (strel v desno pazduho, Splošna poliklinika na Dunaju, IX.); Dominik Tomsig, nad. rez. dom. peh. polka št. 27. (bolan, c. kr. dom. bolnica št. 1 na Dunaju); Matija Treiber, inf. peh. polka št. 7. (doma iz Marija na Zili, bolan, Franca Jožefa bolnica na Dunaju, X.); Jakob Trpin, inf. pehot. polk št. 47. (doma iz Polane pri Mariboru, bolan, Štefanijska bolnica, Dunaj, XVI.); Windisch, podčastnik peh. polka št. 87. (ustreljen v levo uho, Štefanijska bolnica na Dunaju, XVI.); August Wittmann, četovodja peh. p. št. 97. (ustreljen v levo roko, ki je tudi zlomljena, c. in kr. garnizijska bolnica št. 1 na Dunaju).

— Zbiranje črnovojnikov. V prvi polovici meseca oktobra 1914. se vrši pri vseh c. kr. domobranskih dopolnitvenih poveljstvih pred posebnimi zbiralnimi komisijami zbiranje (Musterung) vseh v letih 1892, 1893 in 1894

rojenih, črni vojniki podvrženih oseb in sicer za politične okraje Radovljica, Kočevje, Krško, Novo mesto, Litija, Ljubljanska okolica, Kranj, Kamnik, mesto Ljubljana in Črnomelj v Ljubljani, za politična okraja Logatec in Postojna pa v Opčini nad Trstom. V svrhu proste vožnje na železnici iz bivališča na kraj te zbiralne komisije in nazaj dobe dotične, črni vojniki podvržene osebe pri občinskih uradih posebne črnovojniške legitimacijske liste in sicer oni, ki ne bivajo v domači občini na vsak način, v domači občini bivajo pa samo na posebno prošnjo. Oni, kateri se pri izbiranju spoznajo kot »sposobni za črnovojniško službo z orožjem«, imajo s tem legitimacijskim listom še pravico do tretje proste vožnje na železnici in sicer iz njihovega bivališča do sedeža onega c. in kr. dopolnitvenega poveljstva (ozir. c. kr. domobranskega dopolnitvenega poveljstva), h kateremu morajo glasom vpisa v legitimacijski list odrediti. Da se zamore te vožnje kontrolirati in da se tudi prepreči morebitno zlorabo te pravice do proste vožnje, je te črnovojniške legitimacijske liste pred nastopom vsake teh voženj, do katerih opravičujejo, opremiti s pečatom pri osebni blagajni one železniške postaje, na kateri se vožnja nastopi. Da ne bo preveč gneče pri teh blagajnah, se priporoča, da se vse črni vojniki podvržene osebe na kolodvorih snidejo kolikor mogoče zgodaj pred odhodom vlakov.

— Poslovni načrt sestavljen od c. in kr. vojaškega poveljstva v Gradcu sporazumno s c. kr. deželno vlado v Ljubljani za zbiralne komisije za Kranjsko v izvršitev izbiranja v letih 1892, 1893 in 1894 rojenih črni vojniki podvrženih oseb. Zbiralna komisija št. 1. (Ljubljana, II. mestna ljudska šola, Cojzova cesta): Iz političnega okraja Radovljica: Sodna okraja: Kranjska gora: 1. oktobra; Radovljica: 2., 3. oktobra. Iz političnega okraja Kočevje: Sodni okraji: Velike Lašče: 4. oktobra; Ribnica: 5., 6. oktobra; Kočevje: 6., 7. oktobra. Iz političnega okraja Krško: Sodni okraji: Mokronog: 8. oktobra; Kostanjevica: 9. oktobra; Krško: 10., 11. oktobra; Rateče: 11. oktobra. Zbiralna komisija št. 2. (Ljubljana, I. mestna deška ljudska šola, Komenskega ulica): Iz političnega okraja Rudolfovo: Sodni okraji: Trebnje: 1. oktobra; Žužemperk: 2. oktobra; Rudolfovo: 3., 4. oktobra. Iz političnega okraja Litija: Sodna okraja: Litija: 5., 6. oktobra; Višnja gora: 6., 7. oktobra. Iz političnega okraja Ljubljanska okolica: Sodna okraja: Ljubljanska okolica: 8., 9., 10. oktobra; Vrhnika: 11. oktobra. Zbiralna komisija št. 3. (Ljubljana, Mestni dom): Iz političnega okraja Kranj: Sodni okraji: Tržič: 1. oktobra; Škofja Loka: 2., 3. oktobra; Kranj: 4., 5. oktobra. Iz političnega okraja Kamnik: Sodna okraja: Kamnik: 6., 7. oktobra; Brdo: 7., 8. oktobra. Za politični okraj mesto Ljubljana: 9., 10. oktobra. Iz političnega okraja Črnomelj: Sodna okraja: Črnomelj: 11. oktobra; Metlika: 12. oktobra. Zbiralna komisija št. 4. (C. kr. domobransko dopolnitveno poveljstvo Trst na Opčini): Iz političnega okraja Logatec: Sodni okraj: Logatec: 1. oktobra; Cerknica: 2. oktobra; Lož: 3. oktobra; Idrija: 4. oktobra. Iz političnega okraja Postojna: Sodni okraji: Senožeče: 5. oktobra; Postojna: 6. oktobra; Ilirska Bistrica: 7. oktobra; Vipava: 8. oktobra. Opomba: Začetek izbiranja pri vseh štirih komisijah vsak dan ob 8. zjutraj. Onim črnovojnikom, ki dospe v zbiralni okraj dan ali zadnjo noč pred izbiranjem, preskrbi prenočišče občina zbiralnega kraja (Ljubljana, oziroma Opčina).

— Z bojišča je došla žalostna vest, da je padel rezervni častnik Bogomil Brinšek smrtno zadet. Za vse je to hudo udarec, kdor je rajnega poznal, je vedel, da je bil pokojnik blaga, neprecenljiva duša. Vedeli so ga ceniti posebno tovariši, ki so z njim tvorili klub »Dren« in skupaj polazili na nešteto naših krasnih gor in preiskali podzemeljski svet čudovite Notranjske in Dolenjske. Kjer je veljalo tvegati za tovariše in znanost življenje, je bil prvi zraven in kadar so po težavnem podzemskem delu odreneli trudni udje, bil je najljubeznejši družabnik. — Marsikdo je užival njegove umotvore: bil je, drznem se trditi najboljši slovenski amaterfotograf. Svoji umetnosti, za katero je motive iskal le v planinah in podzemskih jamah, je žrtvoval vse. S svojimi slikami je krasil Planinski Vestnik in in planinske koče in tudi marsikateri navdušen planinec je okrasil svoje stanovanje z njegovimi umotvori. — Nenadomestljiv bo starišem, a nenadomestljiv tudi žalujocim tovarišem. — O njegovi smrti je znano sledeče: Padel je v boju s Srbi. Krogla ga je zadela v srce, nakar je živel še 5 minut in mrtvega so pokopali na bojnem polju z vsemi vojaškimi častmi. Žalostno vest je njegov stotnik naznanil starišem in tovarišem. Naj mu bo lahka tuja zemlja! — Pavel.

— Rdeči križ. Med drugimi pošiljateljmi je došlo v zadnjem času tudi telečno in posteljno nerilo na-

polnoma onesnaženo. Take pošiljateljve vzbujajo ne glede na to, da je treba v zavodih najskrbnejšega ozira na higijeno, tudi z ozirom na trudapolno snajenje, pomisleke. Prosimo vse pošiljatelje, naj se blagovolijo ozirati na našo prošnjo glede snajnosti.

— Kap zadela je v soboto zvečer okoli pol 6. v tivolskih nasadih umirovljenega ter vdovelega železniškega sprevodnika Frana Fajdiga, rojenega 1841. v Zaklancu, stanujočega na Marije Terezije cesti št. 16. Pogreb se vrši danes ob pol 3. popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu.

— Odpomoč nezaposlenosti delavcev na Kranjskem. Da se odpomore nezaposlenosti delavcev, ki je nastala vsled vojne, odredilo je c. kr. ministrstvo za javna dela takojšnji začetek razširitve Savske struge med Tacnom in Črnučami, ki naj zabrani nadaljno poglobljenje Save. Delo se bode pričelo ob Črnuških mostovih. Delavci se bodo najemali po potrebi od dne 28. t. m. naprej na licu mesta po državnem inženirju, ki vodi gradbo.

— Slovenski ranjenci v praških bolnicah. V bolnici št. 2. v Pragi Rudolfovo nabr. leži težko ranjen Henrik Pujak iz Žužemberga. V isti bolnici je tudi Josip Zonta iz Idrije. Zonta je lahko ranjen.

+ Promocija. Na graškem vseučilišču je bil v soboto promoviran doktorjem prava g. Fran Hrašovec, sin celjskega odvetnika g. dr. Hrašovca. Čestitamo!

— Slovenka — profesor. Naslov »profesorja« je dobila dr. Ana Ogrinčeva na javni dekliški gimnaziji družva za širšo žensko izobrazbo na Dunaju.

Iz Trbovelj se nam piše: Tudi pri nas se je razvilo po inicijativni občine sistematično in jako uspešno delovanje za dobrodelne vojne namene. Takoj po razglašeni mobilizaciji se je nabralo preko 800 K za najpotrebnejše svoje vpoklicanih vojakov, prva zbirka za Rdeči križ je vrgla nad 1600 K. Posamezna društva tekmujejo v nabiranju doneskov za Rdeči križ: Sokol je priredil cvetlični dan, pri katerem se je prodajalo za 360 K cvetlic, Gasilno društvo je zbralo nad 160 K z razpečevanjem razglednic i. p. ter prireditvijo zbirke med svojimi člani. V šolah pletejo deklice tople nogavice in drugo perilo — ves za to potrebni material je dala občina na razpolago. Nabiralnice za prirejene zbirke je posodila slavna ljubljanska Mestna hranilnica, za kar je temu zavodu izreči posebno zahvalo. Seznami z imeni cenj. darovalcev so bili predloženi c. kr. oblastem, zato jih ni mogoče objaviti. Patriotična požrtvovalnost trboveljskega prebivalstva se bo gotovo zopet dokumentirala, kadar in v kateri stvari koli bo treba na njo apelirati.

Smrtna nezgoda. V premogokopu v Trbovljah je prišel dne 3. t. m. 15letni delavec Miha Škaberne med gonilno kolo in jermen. Strgalo mu je obleko s telesa in ga vrglo potem na stran. Zlomljenih ima več kosti in ima močnejše notranje poškodbe. Ponesrečenca so prepeljali v deželno bolnico, kjer je v petek umrl.

Iz Celja. Narodna čitalnica se je morala začasno preseliti v restavracijske prostore Narodnega doma. Velika dvorana v prvem nadstropju Narodnega doma je z vsemi čitalničnimi prostori vred spremenjena v vojaško rezervno bolnico s 120 posteljami. — Izmed Čitalničarjev jih je šlo 20 k vojakom. — Izposojanje knjig iz Čitalnične ljudske knjižnice se začasno ustavi. Pač pa daje Čitalnica knjige in prebrane časopise v precejšnji množini ranjenim vojakom na razpolago.

Iz Celja. Draginja živil je v našem mestu, ki ima še v okolici polno delavstva, že zelo občutljiva. Kaže se, da bo manjkalo krompirja, zelja in drugega sočivja, vsaj po pravičnih cenah ne bo lahko tega dobiti. Savinska dolina producira komaj za se zadosti, tako, da na Celje in okolico s 14.000 prebivalci že ničesar ne pride. Svoj čas se je že govorilo v mestnem svetu, da bi občina dalje na deželi nakupila krompirja, zelja itd. ter bi ga razprodajala. Potrebno bi bilo, da bi se o pravem času mislilo na zadostno nabavo živil, ki jih je po deželi dovolj.

Iz Celja. Umrla je v soboto 26. septembra zjutraj gospa Amalija Beranič, soproga profesorja g. Dav. Beraniča po daljši boleznii v 32. letu starosti. Zapustila je dva majhna otroka. Naše sožalje!

V Gornjem gradu se je vršil v soboto pogreb g. Antona Trobeja, c. kr. praporščaka 97. pešpol., umrlega na Dunaju za ranami, dobljenimi v boju v Galiciji. Cenjenim rodbinam naše sožalje.

C. kr. samostojni slovenski gimnazijki razred v Celju. Pank na slovenski gimnaziji v Celju

se bo začel 1. oktobra t. l. ob 2. popoldne v starem poslopu nemške gimnazije.

Razmere na Spodnjem Štajerskem. Pod tem naslovom poroča »Slovenski Gospodar«: »Poslanca Roškar in Pišek sta bila dne 18. septembra sprejeta v avdienci pri ministrskem predsedniku grofu Stürgku. Opisala sta mu razmere na Spodnjem Štajerskem, osobito v mariborskem in ptujskem okraju. Ministrski predsednik je dal zadovoljiv odgovor.«

Smrtonovarno ranjen. Osemnajstletni posestnikov sin Alojzij Mihelič iz Nevelj se je sprl v neki gostilni v Kamniku z nekim usnjarskim pomočnikom, ki ga je z nožem smrtonovarno poškodoval na prsni.

Cedna hčerka. Tridesetletno delamržno in že večkrat kaznovano služkinjo Boštjančičovo so prignali po odgonu iz Trsta domov, kjer se je več dni skrivala na domačem podu. Dne 25. t. m. se je splazila v hišo ter se dala od staršev zapreti. Ko so šli starši na polje, je pokradla obleke za 40 K in 10 K v denarju ter zbežala skozi okno. Pozneje so jo prijeli in oddali deželnemu sodišču.

V Beljaku je gorelo v parkhotelu in je zgorel velik del poslopja. Škoda je znatna, a je pokrita z zavarovalnino.

Novo poljsko mesto na Češkem. Pod nadzorstvom praške c. kr. namestnice so pričeli pri Chocnu na Češkem graditi novo mesto, v katerem se bo nastanilo 20.000 Poljakov. V mestu bo tudi šola, bolnica, veliko skladišče. Za predstojnika mesta je določen poseben uradnik c. kr. namestnice, ki bo s pomočjo izbranih zastopnikov prebivalstva vodil celo upravo.

Zrebanje razredne loterije. Zadele so te-le številke: Po 5000 kron: 32.008, 83.449, 98.901; po 2000 kron: 721, 7483, 14.460, 28.010, 29.893, 42.431, 43.789, 52.567, 61.236, 61.849, 63.541, 67.188, 73.136, 75.296, 78.637, 84.150, 96.740, 114.340, 125.680, 138.733, 139.199, 150.930; po 1000 kron: 3185, 4972, 6856, 20.049, 21.738, 21.953, 26.215, 27.506, 38.460, 39.979, 42.218, 60.839, 65.751, 67.486, 70.366, 77.259, 78.919, 85.117, 87.565, 90.887, 101.807, 106.198, 111.949, 113.766, 120.419, 126.212, 127.200, 134.468, 136.526, 137.666, 137.965, 139.019, 139.945, 143.868, 149.756, 152.084, 157.201, 158.056.

Razne stvari.

* Železni križ. Na Nemškem imajo posebno vojno odlikovanje Železni križ. Doslej si je v vojni zaslužilo 38.000 vojakov ta red. Med odlikovanci je tudi frater nekega benediktinskega samostana, Avguštin, ki služi kot infanterist.

* Primeren odgovor. »Niti kapljice krvi velikega Napoleona nimate v svojih žilah« je rekel stari godrnjavi Jerome nekega dne svojem nečaku cesarju Napoleonu II. — To je vseeno, mu je odgovoril Louis Napoleon, »kljub temu imam celo tobdino na vratu.«

* Petkronski tolar mu je rešil življenje. Ranjeni rezervist Siegl, ki leži sedaj v bolnišnici v Homotovu na Češkem, je bil dne 12. septembra v boju na srbski meji. V levem žepu svoje bluze je imel listnico in v njej petkronski tolar. Naenkrat ga je nekaj zadelo. Pogledal je in videl, da je krogla priletela na njegov žep, a zadela v petkronski tolar. Ta je bil ves zviti, a Sieglu je le obvaroval življenje.

* Barve in ženski značaj. Balzac pravi, da se kaže značaj žensk v barvah, ki jih imajo te najrajši. Žena, ki se oblači najrajši zeleno, je po njegovem mnenju prepirljiva; tudi ni zaupati ženam ki ljubijo vijoličasto barvo, ki nosijo rumene klobuke in se oblačijo brez vsakega povoda črno. Bela barva je barva koketnosti, rožasto barvo ljubijo zamišljene in ljubeznive ženske, sivo se oblačijo one, ki se čutijo nesrečne.

* In ta ne reče besede. Neki poljski vojak v bitki pri Gravelottu je videl, kako je odtrgala krogla iz topa njegovemu tovarišu na levi glavo. Nekaj minut pozneje je razbila puškina krogla njegovemu vojaku na desni prst. Puška mu je padla iz roke in ranjenec je zatulil. To se je zdelo Poljaku preveč strahopetno: »Glej, temu mojemu tovarišu je odtrgalo glavo, pa niti besede ne črne.«

* Švedska akademija. Takozvana »Švedska akademija« v Stockholmu je imela v XVIII. veku vedno 18 članov, ki pa niso bili vedno posode modrosti. Zgodilo se je včasih, da so imenovali za člana akademije ljudi samo iz vnanjih virov. Ko so leta 1750, izvolili k 17 članom še osemanajstega, je bil izvoljen grof Fleming. Takoj je izražal eden izmed članov akademije, da šteje ta odlični družbi samo 120 članov in

razložil to tako: Če pride k številki 17 še ničla, dá to 170.

* Dobro si je znal pomagati. Znani pesnik Sainfoix, ki je tičal kljub svojim velikim dohodkom vedno v dolgovi, je sedel nekega dne v brivnici, da se da obriti. Ko je bil že pripravljen, je vstopil eden njegovih upnikov in zahteval od njega dendar. Sainfoix ga je vprašal, ali noče počakati, da bo vsaj obrit, potem mu hoče plačati svoj dolg. Seveda je bil upnik s tem zadovoljen in pesnik je poklical brivca kot pričel, ob enem pa je vstal, se umil in odšel. Od takrat je nosil Sainfoix brado.

* Čudni računi. Neki naravoslovec je izračunal, kako glasben bi bil človeški glas, če bi bil sorazmerno močnejši, kakor glas kobilice. Našel je naslednje: Kobilico je slišati še na razdaljo $\frac{1}{4}$ milje. Človek tehta približno toliko, kakor 26.000 kobilice, če bi bil glas človeka v istem razmerju močnejši, bi mogel človek govoriti tako glasno, da bi ga bilo slišati 1000 milj daleč. Slišati bi ga bilo iz Carigrada v Hamburg, da celo delj. Seveda bi morale biti potem hiše še bolj solidno zidane, sicer bi se porile, če bi kdo le kihnil.

* Lepa uniforma. Neki nemški bogati rezervni poročnik je dobil slugo, ki je imel precej slabo uniformo. Dal mu je denar ter mu ukazal: »Pojdi v zavod za uniformiranje ter si nakupi tam najlepšo uniformo.« Sluga se je kmalu vrnil. Častnik ga začuden pogleda ter mu reče: »Za vas nimam nikakega posla.« Sluga, ki je stal kakor sveča, se čudi, da ga njegov poročnik očitno ne pozna. »Javljam pokorno, saj sem vendar vaš sluga!« Šele sedaj so se poročniku odprle oči, pričel se je od srca smejati. Sluga si je bil namreč kupil »najlepšo uniformo« — paradno uniformo pogrebnega zavoda.

* Ta je pa predebela. Star pregovor pravi, da se v vojni moški more, hiše požigajo in ženske onečaščajo. Nadalje je pa tudi resnica, da ljudje nikoli tako ne lažejo, kakor za časa vojne. Ne samo ljudje, ampak tudi gotove vrste časopisi. Zdad pa so zlegli laž, ki je res že predebela. Nekateri listi poročajo namreč, da je poskušal nemški cesar Viljem nakupiti velika posestva v Kanadi za slučaj, če bi sedanja vojna slabo iztekla, a da je kanadska vlada izjavila, da bi cesarja Viljema smatrala za nadležnega priseljence in bi ga ne pustila v deželo.

* Jahajoča mravlje. V Stamu žive majhne črnosive mravlje, ki se mu-de zlasti na vlažnih prostorih, pogosto pod streho. Delavce so izvečine polovico manjše, kakor naše gozdne mravlje. V procesijah teh mravlj pa je videti tu in tam večjo mravljo, na kateri sedi manjša. Videti je tudi, da te mravlje včasih stopijo iz vrste in hite ob vrstah gor in dol, nakar se zopet postavijo v vrste. Kako je to razlagati, ni dobro znano, znano pa je, da imajo mravlje dobro disciplinirane vojske in dobro policijo. Zato ni izključeno, da je jahajoča mravlja kak general ali kaj podobnega in ima za svojo uporabo, kakor naši generali, konja, svojo mravljo.

* Cesar Franc in cenzura. Leta 1823, ko je cvetela Metternichova cenzura, je izdal litografični zavod Trementsky na Dunaju po prizadevanju cesarjevega telesnega zdravnika Stiffa opis Habsburške rodbine v slikah. Na zadnji strani je bil vpodobljen cesar Franc s svojo zadnjo soprogo, njegove prejšnje tri soproge pa so bile slikane v medaljonih v ozadju. Pripomba cenzure k temu listu se je glasila: »Dovoljeno — izdajatelju je grajati neskrupulnost, da je upodobil vladarja z njegovimi štirimi ženami.« To je bilo Stiffu preveč, zato je predložil list cesarju. In cesar Franc se je razveselil nad to cenzuro: »Glejte, glejte, to je odkritosrčna policija, ki mi očita, da je neskrupulno imeti štiri žene. Pa jaz sem jih imel zapored, ne vse ob enem.«

* Vojna in dunajski zoologični vrt. Sedanje vojno stanje učinkuje tudi na prehranitev nekaterih eksotičnih vrst živali, ki se nahajajo na Dunaju v šenbrunski menazeriji. Ker je prekomorska trgovina onemogočena, je prerušen tudi dovoz prekomorskih živil, ki jih zahtevajo te živali na svojem jedilnem listu. Tako n. pr. popolnoma primanjkuje banan, ki so jih dovažali iz Zahodne Indije in Srednje Amerike. Živali, ki so jih krmili z bananami — in v šenbrunskem zverinjaku je mnogo takih živali — dobivajo namesto banan hruške. Tudi dovoz morskih rib je prerušen. Tudi teh so v dunajskem zverinjaku mnogo rabili. Zdad dajo živalim sladkovodne ribe, ki jih imajo nekaj časa v slani vodi. Živali so se na to nenavadno hrano precej privadile.

* Konec plesa. Med francosko-špansko vojno v letih 1808. do 1814. je dobil neki krojač v Bergi v Cataloniji od generala Espagne naročilo, da nastavi gotovo število uniform,

Krojač pa uniform ni mogel napraviti v določenem času, ker po njegovih izpovedih ni imel dosti šivilj. Španja je nato dal neki dan razglasiti, da se vrši velik ples. Zvečer so se zbrale skoro vse ženske pri plesu. Naenkrat so vojaki obkolili hišo. Vojaki so stopili v dvorano, odgnali plesalce in povedali začudenim ženskam, da ne smejo hiše prej zapustiti, predno niso napravile gotovega števila uniform. Takoj nato je prišel krojač s svojimi ljudmi in vrezanimi uniformami in pet minut nato so morale vse dame šivati namesto da bi plesale. Tri dni in tri noči so delale pri kruhu in vodi, potem so bile uniforme izgotovljene.

Maščevanje finančnega ministra. Ko je bil leta 1830. takratni španski finančni minister grof Toreno vsled homatij na Španskem pregnan in je moral Špansko zapustiti, se je obrnil na Francosko in trdnem sklepu pripomoči mladi Isabeli, hčerki Ferdinanda VII. z vsemi sredstvi do prestola. Obrnil se je do hiše Rothschild v Parizu za posojilo 20.000 frankov. Ta pa stvari ni zapuhal in je prošnjo odklonil. Nekaj let nato, 29. septembra 1833, je umrl Ferdinand VII., in grofa Torena niso samo poklicali nazaj, marveč je bil imenovan tudi za finančnega ministra. Eno prvih njegovih dejanj je bilo, da odpome trenutni denarni stiski svoje dežele, da je zmanjšal vrednost španskih državnih papirjev na polovico njihove imenske vrednosti. Vsled te finančne operacije je imela hiša Rothschild v Parizu naenkrat 13 milijonov frankov škode.

Orjaška dama srednjega veka. Rodbina Colonna, ki je imela toliko zgodovinskih oseb, je štela v XV. stoletju gotovo tudi oni čas največjo ženo med vojne rodbinske člane. Bila je to Ana Colonna, nečakinja papeža Martina V. in hčerka kneza Giordana Colonne v Salernu. Ana je bila rojena leta 1412. in se je leta 1430. poročila s knezom Giovannijem Antonijem Orsino iz Tarenta. Učenjak Calentius, ki jo je obiskal okrog leta 1450. v Tarentu daje o njej naslednjo sliko: Nikdar nisem videl ženske take rasti. Če sedi, je je polna vsa soba tako, da sem imel komaj prostora zraven nje. Tudi ima velika usta in ude, katerih obsežnost je neverjetna in glas leva. Podobno jo opisuje Ivan Juvenis v svoji zgodovini Tarenta, ki dostavlja, da je tako velika, da lahko gleda vitežju navadne velikosti s šlemom preko glave. Kljub njeni gigantični velikosti pa Ana ni doživela velike starosti. Umrla je še pred svojim možem leta 1461. brez potomcev.

Nad sto let nepokopan. Ko so leta 1700. prišli Švedi pod kraljem Karlom XII. pred Narvo in napadli vojsko Petra Velikega, je bil vojvoda Karel Evgen Croy poveljnik ruske armade. Izgubil je bitko in Švedi so ga vjeli in odpeljali s seboj v Stockholm. Že dve leti pozneje je umrl vojvoda v vjetništvu, njegovo truplo pa so prepeljali v Reval, da je tam pokopljeno. Karel Evgen Croy pa je bil svoj čas napravil v Revalu toliko dolga, da so se njegovi upniki po takratnem pravu ustavljali temu, da bi ga pokopali. Imeli so namreč po starem pravu pravico, da so smeli tako dolgo ugovarjati temu, da bi se truplo pokopalo, dokler dediči niso poplačali dolgov rajnega. Njegova vdova Julijana, rojena Berg, pa je živela v tako slabih razmerah, da dolgovi svojega moža ni mogla poplačati, zato so v resnici deponirali truplo pokojnega vojvode v cerkvi Revalu. Kakor se sliši neverjetno, je vendar resnično, da je ležalo truplo dolžnika nepokopano več kakor sto let. Ko je namreč prišel začetkom XIX. stoletja car Aleksander v Reval in obiskal cerkev, so mu pokazali tudi truplo vojvode, kateremu dediči njegovih upnikov niso privoščili počitka v zemlji. Car si je dal poročati o zadevi in ukazal, da truplo pokopljejo na pokopališču. Fanatizem prebivalcev v Revalu pa je šel tako daleč, da so, ko je car zopet odpotoval, truplo prenesli zopet v cerkev. Šele grožnje s hudimi kaznimi so imele uspeh, da so truplo končno res pokopali.

Brzjavna poročila.

Zahvala budimpeštanskega kornega poveljnika budimpeštanskemu županu.

Budimpešta, 26. septembra. (Korrespondenčni urad.) Župan dr. Barczy je, kakor znano, pred kratkim brzjavno čestital poveljniku 4. kora (Budimpešta), generalu kavalerije pl. Tersztyanskemu, k zmagovitemu uspehu kora, na kar se je Tersztyanskzy v kratki brzjavki, ki smo jo svoječasnno priobčili, zahvalil za čestitko. Zdej je korni poveljnik tudi vporabil priliko, ker je omogočena direktna poštna zveza severnega bojišča s Budimpešto, da tudi pismeno

dokumentira svoja iskrena čustva za glavno mesto in njegovo prebivalstvo. Pismo kornega poveljnika se sledeče glasi: Veleblagorodnemu gospodu županu dr. Barczyju v Budimpešti. Vporabljam prvo priliko direktno zvezo z Budimpešto, da se iskreno zahvalim za pozdrav, ki ste ga poslali mojim hrabrim četam. Srečen sem, da Vam morem poročati, da je 4. kor na jugu in severu izvršil svojo dolžnost, se boril z ogrsko vstrajno hrabrostjo, v številnih napadih vjel mnogo vjetnikov ter zaplenil mnogo topov in trofej. Ponosen na svoj hrabri in v boju izkušeni kor in poln zaupanja v zmago pravilne stvari Vas prosim, da izročite budimpeštanskemu prebivalstvu naše najpriskrnejše pozdrave. Kar sem Vam in gospodom mestnim očetom rekel pri slovesu iz Budimpešte, ponavljam danes: Nihče naj ne bo v skrbeh zaradi nas. Budimpeštanski kor se drži kakor železo, je vedno poln vojnega navdušenja in bo tudi v bodoče ohranil svojo neomadeževano vojaško čast. Ljubi gospod Bog nam bo tudi nadalje pomagal. Z odkritosrčnim vojaškim pozdravom Vam, gospod župan, in patriotičnemu prebivalstvu glavnega mesta ostane vdan Tertsztyanskzy, gen. kav.

Izplačevanje kuponov ogrskih 4½% državnoblagajniških nakaznic.

Budimpešta, 28. sept. (Kor. ur.) Današnja številka uradnega lista priobčuje sledeči razglas kralj. ogrskega finančnega ministrstva: 1. aprila in 1. oktobra plačljivi kuponji kraljevsko-ogrskih 4½% državnoblagajniških nakaznic v nominalni vrednosti 150 milijonov mark nemške državne vrednote, ki so bile na podlagi § 11 zak. člena V iz leta 1912 in § 11 zak. člena LXVI iz leta 1912 emitirane, se bodo za vojne časa na Ogrskem in Avstrijskem namesto v nemški državni vrednosti izplačevali v kronski vrednosti. Izmenjevalni kurs se določi do preklica za 100 mark nemške državne vrednote 124 kron, vsled česar se bodo kuponji za odrezke čez 500 mark izplačevali namesto v 1125 mark v 1395kron, čez 1000 mark namesto v 2250 mark v 2790 kron, čez 5000 mark namesto v 11250 mark 13950 kron in čez 10.000 mark namesto v 225, markah v 279 kronah.

Moratorij v Italiji.

Rim, 27. septembra. (Kor. urad.) S kraljevim dekretom se je podaljšal moratorij, ki poteka s 30. t. m., do 31. decembra in sicer v zmislu vstopa v normalnih razmer v javnem kreditu. Kreditni zavodi morajo izplačevati na denarne vloge, ki so jim bile izročene do 4. avgusta, v mesecih oktobru, novembru in decembru vsaj 10%. Emissijske banke in poštne hranilnice morajo izplačevati cele vloge, kakor dosedaj. Za menice, ki zapadejo v oktobru, novembru ali decembru, velja 1- do 3mesečni moratorij, ako se plača 20% meničnega zneska in povrh še 6% obresti na leto.

Proti hujškanju.

Köln, 27. septembra. (Kor. urad.) »Kölnische Volkszeitung« poroča: Kakor izvemo, so dobile cenzurne oblasti z uradnega mesta odlok, ki pravi: V časopisu so se zadnje čase opetovano razširjale nepotrjene vesti o udeležbi katoliških duhovnikov na grozovitostih v Belgiji. Včasih se pišejo k tem vestem komentarji v sovražni obliki proti katoliškemu duovništvu. V interesu vzdržanja notranje edinosti nemškega naroda med vojno je potrebno, da se nastopa proti tem splošnim dolžitvam, ki žalijo velik del prebivalstva, z vso odločnostjo.

Atentat.

Berolin, 27. septembra. (Kor. ur.) Pod naslovom »Atentat« biča članek »Neue Züricher Nachrichten« brezvestnost, s katero pošilja Anglija rumenopolte, rjave in črne tolpe kot svoje zaveznike proti belokožcem v boj. Pri tem ne prihajajo več nemški, marveč evropski interesi v poštev in s tem vprašanje prestiža vsega belega plemena. Članek pravi, da angleški običaji ne dovoljujejo, niti da bi sedel drugopolt človek z belokožcem za isto mizo. Sedaj pa povzdigujejo temenopolte v Evropi v vojne tovariše proti belokožcem in jih na ta način povzdiguje nad svoje belokože sovražnike. V največji zaslepljenosti so dali Japonski pravico, da sme govoriti v njihovih evropskih zadevah, ter so na ta način žrtvovali evropsko nadvlado v Vzhodnji Aziji in odprli rumeni nevarnosti vrata našega sveta. In ne dosti temu, polbarbarsko druhan in cele barbare pošiljajo proti prvim narodom Evrope. Dva zločini! Kateri je večji, se ne ve.

Kolera na Dunaju.

Dunaj, 27. sept. (Kor. urad.) Zdravstveni departement notranjega ministrstva objavlja: Dne 27. septembra sta bila bakteriološko dokazana dva nova slučaja kolere.

gre za dva vojaka, ki sta pripela 25. osir. 26. t. m. s severnega bojišča.

Kolera na Ogrskem.

Budimpešta, 17. sept. (Kor. urad.) Po poročilih, ki jih je dobilo ministrstvo notranjih del, so bili 26. t. m. konstatirani v Nagy Mergyerju (komitat Komorn), Radvanija (komitat Sol), v Ubsoku (komitat Ung) povsod en slučaj kolere, v Topodu (komitat Ostrogon) pa sedem slučajev kolere.

Budimpešta, 26. sept. (Kor. urad.) Kakor poroča notranje ministrstvo, so do 25. t. m. konstatirali na Ogrskem 13 slučajev kolere.

Švedsko ministrstvo.

Stockholm, 26. septembra. (Kor. urad.) Vsi člani ministrstva Hammarškjöld, ki je bilo imenovano, da reši vprašanje deželne brambe, so stavili kralju svoje portfelje na razpolago ker je to vprašanje sedaj rešeno. Kralj je pozval ministrstvo, da naj ostane na svojem mestu. Ministri so sklenili ugoditi kraljevi želji.

Ustavljena apanaža.

Köln, 26. septembra. (Kor. ur.) »Kölnische Zeitung« poroča, da je v angleški poslanski zbornici na vprašanje izjavil finančni minister Lloyd George, da se je ustavilo izplačevanje letne rente v znesku 60.000 mark, ki je bila dozaj dovoljena nadvojvodini mecklenburg-schwerinske, sestri vojvode cumberlandskega.

Angleški izvoz v Skandinavijo.

Kristanija, 26. septembra. (Kor. urad.) »Morgenbladet« prijavlja angleško pismo nekemu norveškemu odjemalcu, v katerem pismu piše angleški tovarnar, da ne more poslati naročenih surovin, ker gleda angleška vlada vsled neprijaznega stališča Norveške in Švedske napram Angleški vsak izvoz v Skandinavijo z največjim nezaupanjem. Tovarnar pravi, da nista ne on ne Angleška kriva, da ne more poslati naročenih stvari, ampak Skandinavski. »Morgenbladet« pripominja: Taka pisava iz Angleške niso nikaka redkost, a tudi nemški liferanti so že pisali taka pisma.

Na Francoskem manjka denarja.

Bordeaux, (preko Berolina), 26. septembra. (Kor. urad.) Ministrski predsednik Viviani, finančni minister Ribot in notranji minister Malvy so predložili, kakor poroča »Journal«, z dne 23. t. m. predsedniku Poincaréju odlok, s katerim se določa, katera mesta imajo pravico izdajati mestne bone. Nekatera mesta so namreč v stiskah glede ureditve svojih financ. Ker hrani država denar za svoje vojne izdatke, si morajo ta mesta z apelom na svoje prebivalstvo provizorično dobiti možnost urediti svoje finance.

Angleški vojaški atašé ranjen pri Ložnici.

Dunajski listi poročajo, da je bil v bojih pri Ložnici ranjen tudi angleški vojaški atašé pri srbski armadi, podpolkovnik Plumket. Krogla iz šrapnela ga je zadela v obraz in v levo stegno.

Zeppelin nad Belgijo.

Amsterdam, 26. septembra. (Korrespondenčni urad.) »Telegraaf« poroča iz Antwerpna z dne 25. t. m.: Zeppelin, ki je priplul nad Ostende, je preplul najbrže celo provincijo Vzhodnjo Flandrsko. Videli so ga nad Kortrykom, Setteghemom, Ronssejem, Minovejem in Geerardabergom.

Spor med Grško in Turčijo.

Atene, 27. septembra. (Kor. ur.) »Agence d' Athenes« javlja: Grška vlada je izročila turškemu poslaniku odgovor na noto od 20. t. m., v kateri se je Turčija pritožila, da konfiscira Grška v Makedoniji posestva, ki so last odsotnih Mohamedancev. V odgovoru se med drugim pravi: »Ukrepi, ki jih je tozadevno storila grška vlada, odgovarjajo popolnoma zmislu dogovora, sklenjenega med obema državama majnika meseca, in tičočega se izmenjave posestev. Kakor je Turčija naselila mohamedanske begunce iz Makedonije na posestvih grških beguncem v Trakiji in Mali Aziji, tako je grška vlada naselila najmanj 230.000 iz Turčije pribeglih Grkov na posestvih Turkov, ki so zapustili Makedonijo in Epir. Ta ukrep ni nikaka konfiskacija, ker bodo mešane komisije vrednost teh posestev svoječasnno ocenile, da se omogoči izmenjava grških posestev v Turčiji za turška v novih grških pokrajinah. Tako ostane pot vzajemne odkodnine vedno odprta. Grška vlada bi bila pripravljena restituirati posestva mohamedanskih lastnikov, ako dovoli turška vlada, da se vrnejo grški begunci v svoja domovanja ter zasedejo zopet svoja posestva.

K potopu treh angleških križark.

Berolin, 27. sept. K uničenju treh angleških križark tipa Cressy poročajo listi: Zjutraj dne 22. t. m. je stal nemški podmorski čoln »U 9« dvajset morski milj severozahodno od Hock van Hollanda s prilično južno-zahodnim kurzum. Morje je bilo mirno, vreme dobro, deloma megleno. Proti 6. so zagledali s podmorskega čolna tri velike sovražne križarke, ki so se bližale z nasprotni strani daleč oddaljene druga od druge. »U 9« je sklenil napasti najprej srednjo križarko ter je to izvedel. Od torpeda zadeta se je križarka »Aboukir« v par minutah potopila. Ko sta pripluli obe ostali križarki na mesto, kjer se je bil »Aboukir« potopil, je »U 9« izvršil uspešen torpedni napad na križarko »Hogue«. Tudi ta je v kratkem času izginila v valovih. Nato se je »U 9« obrnil proti križarki »Cressy«. Skoraj isti hip, ko je bil torpedo izstreljen, se je ladja prevrnila in nato potopila. Ves boj je trajal od prvega torpednega strela do zadnjega nekako eno uro. Angleške križarke niso oddale nobenega strela. Navedbe angleškega časopisa, da so stale v bližini bojišča nemške spremne ladje in še celo pod holandsko zastavo, so ravno tako neresnične, kakor izpovedbe preostalih Angležev, da je te križarke napadlo več nemških podmorskih čolnov in da jih je bilo več potopljenih. V resnici je bil tam samo podmorski čoln U 9. Ko se je »Cressy« potopila, je priplulo tja več angleških križark, torpedov in drugi ladij in več torpednih rušilcev je zasledovalo podmorski čoln. Ne daleč od peščine Terschelling se je posrečilo podmorskemu čolnu U 9 uiti torpedovkam. Drugi dan je dospel podmorski čoln s svojim moštvom v domače pristanišče.

Japonske predstraže v Kiučau.

Berolinski listi poročajo iz Rima: Reuter javlja, da so japonske predstraže zasedle kolodvor v Kiučau.

Požar v Trstu.

Trst, 26. septembra. V varnostni celici St. Barbara tukajšnje veletrgovine z drogami in zdravili Marija Langer v ulici Madonna del mare je izbruhnil včeraj popoldne vsled ne previdnosti nekega nastavljenca vsled eksplozije neke varnostne svetilke, ogenj, ki se je hitro razširil na skladišče in obsežne shrambe. Šele ob 10. ponoči je požarna bramba dušila ogenj. Škoda na materialijah znaša 100.000 K. Velike množine kemičnih produktov, mnogo zdravil in špirta je bilo uničenega.

VIII. zaznamek

prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželnemu predsedstvu naslednji darovalci:

Uspeh zbirke c. kr. okrajnega glavarstva Postojna:
Županstvo Senožeče (zbirka) 16 K, župnik Ivan Škrjanc, Vreme, 10 K, Ludovik Ditrich, Postojna, 10 K, dr. Kottmuth Julijan, Postojna, 10 K, Šimic Ana, Postojna, 20 K, Valenčič Ivan, Trnovo, 4 K, Milavec Ana, Knežak, 5 K, županstvo Bukovje (zbirka) 43 K 60 v, pivovarna Adria, Senožeče, 30 K, Ambrožič Mat., Nova Zica, 10 K, Žele Gizela, Radonova vas, 5 K, župnik Fran Sever St. Vid, 4 K, Čuček Josip, Knežak, 100 K, vikarijatni urad Podgrahe (zbirka), 15 K, Kastner Fer., Prestranek, 10 K, Habe Fran, Goče, 50 K, Suša Anton, Senožeče, 10 K, generalmajor Maasburg, Vipava, 20 K, župni urad Vipava (zbirka) 620 K, dr. Gregorič Viktor, Ilirska Bistrica (zbirka) 400 K, župnik Albert Pravst, Planina, 3 K, župnik Alojzij Pehany, Knežak (zbirka) 60 K, županstvo Famlje 20 K, Kavčič Fran, St. Vid, 10 K, Tomšič Amalija, Knežak, 5 K, županstvo Podvelb 50 K, županstvo Rateževobrd (zbirka) 25 K, podružnica sv. Cirila in Metoda, Prem (zbirka) 190 K, krajna pomožna akcija Studeno 10 K, Urbančič Fran, Knežak, 4 K, Lavrenčič Maks, Postojna, 10 K, Pomožna akcija Košana 20 K, županstvo Podraga 25 K, kuratni urad Nadanje selo (zbirka) 30 K, kuratni urad Ustje (zbirka) 40 K, župni urad Podraga (zbirka) 50 K, Urbančič Marija, Bač (zbirka) 70 K, občina Gor. Vrem (zbirka), 102 kroni 12 v, Dolenc Edvard, grajščak, Orehek, 500 K, županstvo Britof (zbirka) 102 K, županstvo Erzlet (zbirka) 78 K, županstvo Slap (zbirka) 100 K, vikarijatni urad Podgrahe (zbirka) 12 K, krajni pomožni odbor St. Vid 330 K 50 v, županstvo Šturi-je 100 K, dr. Mihalovics 20 K, Notranska posojilnica, Postojna, 50 K, katehet Ažman Andrej, Postojna, 20 K, nadgizdar Robert Seyff, Predjama, 10 K, skupaj 3439 K 22 vin.

Od tega zneska pripade v enakih delih:
a) Za Rdeči križ 1146 K 41 v.

b) Za družine v vojno službo vpoklicanih 1146 K 40 v.

c) Za vojni oskrbniški sklad 1146 K 41 v.

Nadalje so darovali za Rdeči križ:

Župnik Josip Laznik, Slavina, 25 K, župnišče Kolovrat 28 K.

Uspeh zbirke okrajnega glavarstva Kamnik:

Rodbina Pečinič v Duplici 10 K, Mlekarska zadruga Prevoje 100 K, Hamperle Josip, Domžale, 5 K, občina Loke 43 K 52 v, občina Peč 37 K 80 v, polkovnik Rössner, c. i. kr. tovarna za smodnik v Kamniku, 40 K, občina Tunjice 24 K 20 v, občina Županje njive 75 K 80 v, Depalavas 10 K, pomočno društvo Rdečega križa Domžale 200 K, občina Volčji potok 23 K 40 v, občina Velika vas 60 K 22 v, občina Zgornji Tuhinj 57 K 50 v, občina Kaplja vas 110 K, v manjših zneskih 61 K 70 v, skupaj 2058 K 55 v; pristojevi svote prejšnjih zaznamkov 21.306 K 09 v, torej skupaj 23.364 K 64 v.

a) Za družine v vojno službo vpoklicanih:

Gori navedena zbirka okrajnega glavarstva Postojna z 1146 K 40 v, polkovnik Rössner, c. i. kr. tovarna za smodnik, Kamnik, 40 K, skupaj 1186 K 40 v; pristojevi svote prejšnjih zaznamkov 1125 K 22 v, torej skupaj 2311 K 62 v.

b) Za vojni oskrbniški sklad:

Gori navedena zbirka okrajnega glavarstva Postojna z 1146 K 41 v, mestna občina Kamnik 155 K, županstvo Volčji potok 13 K 20 v, skupaj 1314 K 61 v, pristojevi svote prejšnjih zaznamkov 4419 K 51 v, torej skupaj 5734 K 12 v.

Darila „Rdečemu križu“.

Deželnemu in gospenjemu pomočnemu društvu „Rdečega križa“ za Kranjsko so v zadnjem času kot redni udje pristopili sledeče dame in gospodje: Marija Pintar, Gustav Nebenfürher, Ana Cepuder, dr. Otto Jauker, Jožef Kurent, dr. Adrian Zupanič po 4 K; Melita Kliment 5 K; dr. Josef Neyedli 10 K; gospa Drenig 4 K; Marija Perhauz, Edit Perhauz po 5 K; Matija Brinskele 4 K; Ivan Staudacher 5 K; Janez Stiene, Viktor Šega, Robert Tratnik, Fani Lunder, Hermina Lunder, Karolina Stres, Daniela plem. Strigl, Ivana Dolinar, Pavlina Tomšič, Marija Binder po 4 K; Major pl. Delago 10 K; Ana pl. Delago 10 K; Friderika Gertscher 5 K; Jožef Weber, Pavla Pibrouz po 4 K; gozdar Hladik in gospa po 5 K; Alojzij Ravnikar, Bianca Nemetz, Anton Reya plem. Castelletto po 4 K, Štefan Pascimandi 10 K; Mici Hrašovec 6 K; Olga Nadeniczek, Anka Schmidt pl. Fussina, Štefani grofica Wallis po 4 K; Maks Samassa 10 K, Pavla Samassa, Ani Samassa, Hans Samassa po 5 K in Albert Samassa 20 K.

— Podružnici Rdečega križa na Jesenicah so došli naslednji darovi: Kranjska obrtna družba 500 K, uradniki Kranjske obrtne družbe 656 K 60 v, mojstri Kranjske obrtne družbe 112 K, predelavci Kranjske obrtne družbe 65 K 80 v, postajni uradniki in uslužbenci na Jesenicah 259 K 70 v, zbirka darov po Jesenicah 314 kron 40 v, zbirka darov po Savi 479 kron 70 v, zbirka darov po Javorniku in Koroški Beli 196 K 40 v, zbirka darov po Hrušici 50 K, zbirka darov med obiskovalkami slovenskega tečaja Rdečega križa 42 K 80 v, kolestarski klub »Zlatorog«, Jesenice, 100 K, Franc Pavlin, zastopnik Gössove pivovarne, 50 K, prispevki članov 206 K, blago od trgovcev iz Save 123 K 70 v, skupaj 3157 K 10 v. — Posebnega priznanja vreden sklep so napravili uradniki in uslužbenci c. kr. državne železnice na Jesenicah s tem, da so sklenili med časom volne dajati pol procenta od svojih dohodkov v prilog Rdečega križa. Ta velikodušen sklep se je izkazal zelo uspešen, tako, da je došlo že v tem mesecu 100 K Rdečemu križu, kateri znesek je gospod nadzornik Ječminnek poslal podružnici Rdečega križa na Jesenicah.

Odločim, kar jim sicer sčasoma zobje porjave.

Kadilec je že vse premalo znano, kako neskončno važen je za vsakdanje negovanje ust. Odol. Ne glede na to, da posebno damam zoprti duh po nikotinu prežene iz ust, imajo ljudje, ki mnogo kade higiensko dolžnost si vsak dan pošteno umiti usta z.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 21. septembra: Ciril Arko, sin vdove mestnega učitelja, Pot v Rožno dolino 34, 5 mesecev.

Dne 22. septembra: Ottilija Valenta, zasebnica, 64 let, Slomškova ulica 8. — Leon Kranjc, kolporterjev sin, 7 mesecev, Rožna ulica 35.

Dne 24. septembra: Fran Jager, sin tapetnika, 14 dni, Ambrožev trg 10.

Dne 25. septembra: Metod Česnovar, trgovčev sin, Hradskega vas 2. — Ivan Okorn, mestni učitelj, 52 let, Rimska cesta 24.

Dne 25. septembra: Fran Pukelstein, rejenc, 1 mesec, Sv. Petra cesta 55. — Neža Stojc, žena užitinskega paznika, 64 let, Bohorčeva ulica 27. — Aleksander Kuzman, rejenc, 9 mesecev, Strelška ulica 15.

Dne 26. septembra: Fran Glavan, sin železniškega sprevodnika, 1 in pol leta, Radeškega cesta 1. — Damjan Ložar, sin krojaškega pomočnika, 5 dni, Kladezna ulica 13. — Fran Vrenk, delavčev sin, Karolinška zemlja 14. — Fran Fajdiga, železniški sprevodnik v p., 73 let, Marije Terezije cesta 16. — Ciril Česnovar, trgovčev sin, 2 dni, Hradskega vas 2.

V deželni bolnici:

Dne 23. septembra: Lucija Križnar, zasebnica, Zaloška cesta 2, 64 let.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dolo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja v Ljubljani na dom dostavljen:

Vse leto ... K 24 — Četrta leta ... K 6 —

Pol leta ... K 12 — En mesec ... K 2 —

V upravnistvu prejemam na mesec K 1-00.

Spošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto ... K 25 — Četrta leta ... K 6-50

Pol leta ... K 13 — En mesec ... K 2-30

Za Nemčijo vse leto 30 K. Za Ameriko in druge dežele vse leto 35 K.

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.

Sprejme se na brano in stanovanje

učenka

eventualno tudi dva. 3352

Poizve se Františka nabroje 9.

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštnem povzetju

Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slike 5 kron. 372

Blagajničarka

za večje trgovine v Ljubljani, se

takoj sprejme. 3361

Ponudbe, če mogoče s sliko, naj

se pošiljajo na uprav. „Slov. Naroda“.

za večje manufakturne trgovine

se sprejme takoj spreten

prodajalec

z daljše prakso. 3360

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Kupi se več vagonov debelih

bukovih plohov

5" debelih in 4 do 6 metrov dolgih.

Proda se 1000 kg. dobre

zaseke

(zabele).

Ponudbe pod „plohi“ in „za-

bela“/3334 na upravništvo „Sloven-

skega Naroda“. 3334

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica šte. 7.

priporoča

kanceljski, konceptni, doku-

mentni, ministrski, pisemski,

ovitni in barvani papir

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knige

v vseh velikostih, črtane z eno ali

z dvema kolonama, vezane v papir,

platno ali polusnje.

Odjemalne knjižice po različnih

cenah.

Zalaga šolskih zvezkov in risank.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Velika izber

vseh pisarniških potrebščin,

svinčnikov, peres, poročnikov,

radirk, kametkov, tablic,

gobic, črnila itd.

Barve za šole in umetnike.

Razglednice

pokrajinske, humoristične, umet-

niške vseh vrst, od najpreprostejših

do najfinjših.

Albumi za slike in dopisnice,

vezane v platno in v usnje.

Poezijske knjige.

Podobice za otroke.

Česni okvirčki za razglednice.

Risane deske, triletniki, pakete,

risane ravnila, tuše, čopiče.

Notat in tabele.

Sprejme se na brano in stanovanje

dijakinja

v dobro meščansko hišo. 3353

Več se izve v Česarjevi tra-

ktiki, Seidenburgova ulica.

Trgovski pomočnik

spreten in zanesljiv prodajalec, v ma-

manufakturnem blagu dobro izurjen, so

sprejme v trgovini 3354

Anton Valenčak, Velenje.

Sprejem za takojšnji ali po-

znejši vstop 3356

2 trg. pomočnika

oziroma prodajalci mešane stroke.

And. Elsbacher,

Laški trg, Stajersko.

Kot 3324

domač učitelj

želim dobiti mesto v Ljubljani.

Naslov v uprav. „Sloven. Naroda“

Potrebam dva ali tri 3323

voznike

za vožnjo tramov na kolodvor.

Ivan Kristan, Vače pri Litiji.

20 letna gospodična želi premeniti svoje

sedanje mesto trgovske blagajničarke.

Ponudbe na upravništvo „Sloven-

skega Naroda“. 3338

Sprejme se samo iz mesta Ljubljane

učenec

v veliko manuf. trgovino. Ponudbe na

B. V. poštni predal 89. Ljubljana.

3346

S potrjim srcem naznanjamo žalostno vest, da je gospod

Anton Trobej

absolvirani pravnik in c. in kr. praporščak v rezervi 97. pešpolka

dne 22. septembra 1914 za ranami, dobljenimi v boju v Ga-

lici, previden s sv. zakramenti, v bolnici Rdečega križa na

Dunaju preminul. 3355

Zemljski ostanki dragega pokojnika so se prepeljali v

Gornjigrad, kjer se je vršil pogreb v soboto 26. septembra t. l.

GORNJIGRAD, 28. septembra 1914.

Žalujoči ostali.

Mesto posebnih obvestil.

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znan-

cem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani oče, stari oče, gospod

Fran Faidiga

sprevednik juž. žel. v pokoju

danes v soboto, popoldne dne 26, t. m. 1914 nenadoma izdihnil svojo

blago dušo.

Truplo predragega rajnega prepeljalo se bode v ponedeljek 28.

t. m. popoldne ob 1/3. uri iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče

k Sv. Križu k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi Marijinega

Oznanenja.

Blagemu človeku, blag spomin.

LJUBLJANA, dne 27. septembra 1914.

Karla Vodenik roj. Faidiga, hči. — Nada in Milan, vnuka. —

Jernej Vodenik, zet.

I. slov. pogrebni zavod Jos. Turk.

Zahvala.

Za izkazano sočutje, povodom bolezni in smrti našega ljubljene

očeta, soproga ozir. brata, strica, svaka, gospoda

LUKE CUZNAR

sprevednik drž. železnice,

kakor tudi za častno spremstvo k zadnjemu počitku in za poklonjene

vence, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znan-

cem svojo najpriprčnejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo p. n. g. nadzorniku Hrašovcu, kakor

tudi g. pristavu Zlatnar, ki sta pripomogla do tako častnega spremstva.

Enako tudi gosp. revidentu Presker, kakor prečistim g. profesorjem iz

škofskih zavodov, in vsem p. n. uslužbencem, ki so nam z ljubeznjivim

sočustvovanjem tešili našo bol. Končno tudi slav. vodstva pogrebne

in podpornega društva železniških in drž. uslužbencev za točno in vestno

izvršitev pogreba. 3353

Ljubljana-Spodnja Siška, 26. septembra 1914.

Žalujoča rodina Cuznar.

Sukno, volneno blago, vse vrste perilno blago, šifoni, preproge, odeje, zastori in izvrstno gotovo možko perilo se dobi po najnižjih cenah
v manufakturni
in modni trgovini

J. KOSTEVČ

Ljubljana,
Sv. Petra cesta 4.

Oglejte si
zalogo ali
zahtevajte
vzorke.

Skoro nova 3335
plinova peč
se ceno proda.

Lud. Cerne, Weljeva ulica št. 3.

V prijazno sobo se sprejmeta dva gospoda ali gospodični na

stanovanje in brano

pod zelo ugodnimi pogoji Simon Gregorčičeva ulica 11. Ljube. 3347

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Tovarna na Glincih pri Ljubljani.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrševanje

Prevzema kompletne oprave za

portalna, stavbna, pohištvena, v. z. dela.

hotele, kavarne, vile, gostilne, privatna stanovanja.

Izdeluje se v lastni najmodernejši opremljeni tovarni na Glincih in se jamči za solidno delo.

Proračune se dopošlje na zahtevo brezplačno in v najkrajšem času.

Iščem 3330
zanesljivega delavca,

ki se spozna tudi v mlinarskem obratu. Ponudbe pod „M. I. 3330“ na uprav. »Slovenskega Naroda«.

Iščem zanesljivega, vojašine prostega

strojnika,

ki se spozna tudi pri električni razsvetljavi in akumulatorjih. Ponudbe pod „M. I. 3331“ na uprav. »Slov. Naroda«. 3331

Velika zaloga žalnih klobukov.

Naznanjam cenjenim damam tu in na deželi

otvoritev filijalka,

Dvorski trg št. 1 3308

modne trgovine s klobuki za dame in deklice, kakor tudi za čepice in druge v mojo obrt spadajoče stvari.

Ana Stuchly-Maschke

glavna trgovina Zidovska ulica št. 3.

Gene znano nizke.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI
- POROČNIŠNICA
LJUBLJANA - KOMENSKA ULICA 4
SEF. ZDRAVNIK PR. MAR. DR. FR. DERGANC

V gostilni „Leon“

Florijanska ulica št. 6

vsak dan raznovrstna divjačina.

Priznana fina kuhinja. — Izvrstna vina.

Zbirka

avstrijskih zakonov

v slovenskem jeziku.

I. zvezek:

Kazenski zakon

o hudodelstvih, pregreških in prestopkih z dne 27. maja 1862 št. 117 dr. zak. z dodatnim

tlakovnim zakonom

z dne 17. dec. 1862 št. d. z. ex 1863 in drugimi novejšimi zakoni kazensko-pravnega obsega.

V platno vezan 6 K; po pošti 6 K 20 vin.

Narodna knjigarna
v Ljubljani.

Šolske potrebščine

vseh vrst se dobe po najnižjih cenah v

„Narodni knjigarni“

Prešernova ulica št. 7.

A. & E. Šaberné

Ljubljana, Mestni trg 10.

Specijalna trgovina pletenin in trikotaže.

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, telovniki, triko-jopice, srajce in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. — Tetra perilo. — Spalne vreče.

Plašči in predpasniki za strojnice Rdečega križa. — Volna za pletenje.

C. kr. avstrijske državne železnice.

VOZNI RED

Izveleček z veljavnostjo od 1. septembra 1914.

Z veljavnostjo od 1. septembra 1914 bodo vozili do preklica v okraju tukajšnega ravnateljstva spodaj navedeni vlaki po od 1. maja 1914 veljavnem poletnem voznem redu. Teh vlakov se lahko poslužujejo vsi civilni potniki brez prisilnega legitimiranja.

Civilni potniki, ki se peljejo v Pulj, morajo imeti legitimacijo od C. I. kr. poveljstva vojne luke v Pulju.

ODHOD iz Ljubljane glavni kolodvor, samo osebni vlaki:

6-00 zjutraj v Kranj (Tržič), Jesenice, v Trbiž.

8-05 dopoldne v Grosuplje (Kočevje), Trebnje (St. Janž), Novo mesto, (Straža-Toplice), Bubenjarcji.

11-30 dopoldne v Kranj, Jesenice, Trbiž.

12-52 dopoldne v Grosuplje, Trebnje, Novo mesto (Straža-Toplice), Bubenjarcji.

6-22 zvečer v Grosuplje (Kočevje), Trebnje, Novo mesto, Bubenjarcji.

10-21 ponoči v Kranj, Jesenice, Trbiž.

PRIBOD v Ljubljano glavni kolodvor, osebni vlaki:

7-25 dopoldne iz Jesenic, Kranja (Tržiča).

8-56 dopoldne iz Novega mesta, Trebnjega (St. Janža), Grosuplja (Kočevja).

11-16 dopoldne iz Trbiža, Jesenic, Kranja

2-35 popoldne iz Bubenjarcev, Novega mesta (Straža-Toplice), Trebnjega, Grosuplja

8-20 ponoči iz Trbiža, Jesenic, Kranja, (Tržiča).

9-23 ponoči iz Novega mesta, Straže-Toplice, Trebnjega (St. Janža), Grosuplja, (Kočevja).

Kamniška železnica.

ODHOD iz državnega kolodvora v Kamnik z mešanimi vlaki

11-40 dopoldne in ob 7-15 zvečer.

PRIBOD iz Kamnika v Ljubljano ob

6-42 zjutraj in ob 2-41 popoldne.

C. kr. državno-železniško ravnateljstvo v Trstu.

Opozarjamo pri nakupu vsakovrstnega obuvala za dame, gospode in otroke na edino moderno domače podjetje te stroke tovarno Peter Kozina & Ko. v Trziču. Tvrška ima v Ljubljani, Breg št. 20 veliko zalogo samolastnih, priznanih, najboljših in za vsako nogo priležnih izdelkov. Cene so valed tega, ker se prodaja iz tovarne neposredno, brez konkurence.

Jadranska banka filijalka v Ljubljani

Centrala v Trstu. Filijalka v Dubrovniku, Kotoru, Metkoviću, Opatiji, Splitu, Šibeniku, Zadru.

== Živahna zveza z Ameriko. ==

Dolniska glavica K 8.000.000.

Nakazila v Ameriko in akreditivi.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (rente, zastavna pisma, dolnice, srečke itd.) — Valute in devize. — Promese k vsem žrebanjem.

Sprejema vloge na hranilne knjižice ter na žire in tekoči račun.

Obrestovanje od dne vložitve do dne dviga. Rentni davek plača banka iz svojega.

Ekompitira: menice, devize in fakture. — Zavarovanje vredn. papirjev proti kurzni izgubi. — Revizija žrebanja srečk brezplačno. — Rembours-kredit. — Berzna naročila. — Inkaso.